

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitócér óra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Szombat, június 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelők: Udvari intrikák.
- A kórház kibővítése.
- Az indemnitás tárgyalása.
- A magyar gólyakormányzó.
- Büntény vagy rejtély?
- Jelenet egy tárgyaló-teremben.
- Sulyos bonyodalom az Olaj-Szterényi-ügy miatt.
- Rablótámadás Aradon.
- Az érettségi-betrány a kultuszminiszteriumban.
- Az aradi szolgálatgátóválság.
- Véres megoldás.
- Az utca meséiből.
- A madridi véres nász.
- Tárcsa: Történet egy szivről. Irta: Cholnoky V.
- Csarnok: A bátyausztalmál. Irta: Konecz Ákos.

Udvari intrikák.

Arad, június 1.

Akik értik a módját, hogy bizonyos személyi kapcsolatokat hogyan kell és lehet előnyösen kizsákmányolni, azoknak bizonyosan érdekes, hogy idők múltán a Habsburgok melyik sarjadéka lesz Ausztria császára és Magyarország királya. Nekünk, annak a sok millió embernek, a kik a trónterem körül sohasem ólálkodunk, igazán mindegy; hiszen az ősök megállapították az öröklés rendjét és olyan egyéniségek részére biztosították az uralkodói hatalmat és jogart, akik akkor még meg sem születtek s akik még majd csak ezután fognak megszületni.

Egyéni képességek, vagy eféle köve-

telmények nem jöhetnek figyelembe, a születés sorrendje s a családi tanács törvényei döntenek el ezt a kérdést, — mely inkább csak formák szerint való jelentőségű manapság.

Ebben a kérdésben tehát kár a közhangulatra apellálni. Kár ezen kérdések miatt megzavarni az országok nyugalalmát. Nekünk még csak vannak bizonyos jogaink és törvényeink, melyek alapján a trónváltás idején ahhoz a királyi herceghez szólhassunk, aki születése jogán magát szent István koronájával megkoronáztatni akarja, de Ausztriának még csak ilyesmihez sincs joga, ott csak az isteni kegyelem avatkozhatik a trónöröklés rendjébe, ott a nép jóvoltából ebben az ügyben semmi sem történhetik.

Éppe ezért alig lehet helyes magyarázatot lelteni arról, hogy az emberek észrevenni sem akarják, amit egyébként nyílt titok gyanánt emlegetnek, hogy mindazok a zavarok, melyek előbb nálunk, most pedig Ausztriában felzaklatják a közhangulatot és annyira egymás ellen izgatják az embereket, hogy sokszor késhegyig áll egymással szemközt a polgárság: az udvari intrikákból meritenek erőt és mindig, mindnyájunkat voltaképpen csak azért mozgatnak, hogy azt a kérdést, mely őket érinti, minket pedig éppenséggel nem is érdekel, jobbra vagy balra, előrébb vagy hátrább tolhassák.

A mi vezényszóért való vágyakozásunkat ezért igyekeztek feleslegizni, a mi füg-

getlenségre való törekvésünket ez okból kellett erős akcióba kergetni és megint csak ezért kellett a már-már veszedelmessé vált hangulatokat leszerelni. A sakk-tábla minden kockáján ott állanak az udvar hatalmasai és azok a magyar főurak, akikről mi egymás között konstatálni szoktuk, hogy Bécsben kitűnő összeköttetések vannak, az udvari pártok egyikének vagy másikának kötelékében keresnek a maguk részére pozíciót.

A horvátok, a szászok, a románok, a szerbek és a tótok éppen úgy meglátják fent a kapcsolatot, mint a magyar főurak és az osztrák nemzetiségiek minden frakciója ott van a Burg szobáiban, ahol a népek ezernyi érdekeit, szenvedélyeit, vágyait és törekvéseit tüzetesen ismerik és ahol ezekre az állapotokra építenek politikát.

A mi küzdelmeink, a mi politikai háboruszkodásaink a leggyakoribb esetben csak epizódjai egyik vagy másik udvari törekvésnek, melyről sejtelmünk sincs, s melyet ha ismernénk, talán éppen mi ítélnénk el legjobban.

Ez az oka annak, hogy a művelt országokban elvont politikai kérdésekkel nem lehet egykönnyen extázisba kergetni a közhangulatot. Bécs közönsége nem reagál az udvari intrikáknak. Csak a keleti népek hangulatát lehet már a királyi udvarokból regulázni és csak kevésbé művelt nemzetek engedik magukat belesodortatni tőlük távol eső politikai áramlatokba.

Történet egy szivről.

Irta: Cholnoky Viktor.

Elmondom egy szivnek történelét, amely természetesen szerelmes história, de a szivnek olyan különös szerepe van benne, hogy még a szerelmes novelláktól joggal irrtózó olvasó is végigolvashatja.

I.

Tíz évvel ezelőtt Kovádon, Ustrubu vármegye székhelyén nem volt daliásabb, izgatónabb és gavallérabb huszártiszt, mint Turulkeőy Oktáv báró. Fiatal volt, erős az életben és a vármegye ezerháromszáz hold földjének ura. Es ezt az ezerháromszáz holdat sohasem tekintette a maga birtokának, mert úgy illik egy huszárezredben, hogy ha az egyik tisztnek van, akkor mindegyiküknek legyen. Turulkeőy Oktáv szórta a pénzt és az ezerháromszáz hold buzaföld állta baj és jelzalog nélkül ezt a pénzszórását.

Ekkor történt az a szerencsétlenség, hogy a kovádi huszárezred ezredesévé egy főherceget neveztek ki. A főherceg fiatal volt, csinos bajszu és könnyelmű, és a bajsza főképpen arra szolgált, hogy megkímélje a zsebkendőváltás gyakoriságának kellemetlen munkájától. Szóval a főherceg fiatal volt, nagykedvű és előszeretettel gázolta ki a civilista rácsó részének a gyomrát. Társadalmi életfelfogásának a jellemzésére csak annyit mondok el itt, hogy a tiszt menázs vacsorájához való pezsgőt —

Aubertin demi sec, — rendszeren somlyai borban hűtette be.

Az ezred fiatalabb tisztjeinek egészen tetszett ez a garázdálkodás, de Turulkeőy Oktáv azt érezte, hogy le van főzve. Mert azelőtt, míg a főherceg meg nem érkezett Kovádra, ő csak Pommeryt fizetett a tiszteknek és csak magyaradiba hűtötte be. Szóval Oktáv báró le főzve érezte magát; egy magyar huszártiszt pedig, különösen ha ezerháromszáz holdja van és ha a Turul-nemzettségéből származik, lefőzni nem engedí magát, még egy főhercegitől sem. Oktáv báró kitalálta, hogy a z Aubertintól szerzett krapula legjobb orvossága az, ha az ember olyan angosztura-likőrt iszik, amit csak Ausztriában készítenek s aminek üvege tizenegy aranyba kerül. Így aztán megtörtént, hogy egy főhercegi pezsgős este után másnap ppr-titóriumnak a huszártisztek megitták Turulkeőy Oktávnak harminc-negyven aranyát.

Ha a főherceg Osztdendéből hozatott osztrigával traktálta meg a bajtársait, akkor Oktáv a legközelebbi alkalommal az indiai szalangán-fecske fészkekből készült aszpikkal kedveskedett nekik. Ha a főherceg üvegtokoc-kákba zárt havanakkal kínálta végig a társaságot, akkor Oktáv meghozatta a legdrágább turos kapros-lepantosokat, amelyeknek az illatát aranytokocok védelmezték meg az elpárologástól.

De mit részletezzem a dolgot. Képzeltetik, hogy ebbe a nemes vetétkedésbe az Oktáv báró bicskája tört bele. Eluszott az ezerháromszáz hold és ...

II.

... és így történt, hogy most, amikor az elbeszélésem tulajdonképen megkezdődik, Turulkeőy Oktáv báró ott ül a New Yorki First Avenue egyik padján és éhezik. Igen, a hajdan dallás huszártiszt éhezik kint Amerikában. Mert Európában maradni nem engedte a büszksége, meg a hitelezői.

Amikor az adósságai miatt le kellett mondania a tiszt rangjáról, pénzzé tette mindenét, amije még volt és kiment az Újvilágba. Es most, a megérkezése után tizednapra nem volt a zsebében több pénz, mint négy cent. Négy centen pedig Amerikában nem lehet még kenyert sem venni, ott ennyi pénzért csak egy dolgot árulnak: újságot. Es Turulkeőy Oktáv, aki sohasem tudta a zsebében megtűrni a pénzt, csakugyan újságot vett az utolsó négy centjén. Amikor elszaladt előtte a New York-Herald egyik rikkancsa, odaintette és a kezébe szurva a pénzt, magához váltott egy darabot azokból az orias papírlap-dökből, amelyek milliárdnyi példányban képviselik az amerikai sajtót.

Olvasni Turulkeőy Oktáv báró huszártisztkorában nem igen szokott. A lapoknak csak két rovatába nézett bele rendszeren: a sportrovatba, meg a hírdetések közé. Most is álmosan és az éhségtől kissé fanyarhumoru kedvben nyitotta ki a lapot egyik olyan oldalon, ahol már a hírdetések vannak. Es mit tesz Isten! Szeme az első pillanatban a következő kishírdetésre esett:

Egyetlen kivétel e tekintetben az országok gazdasági érdeke. Ezek az érdekek nem türik meg az udvari intrikák kormányzói szerepét. A kenyérkereső ember éppen úgy, mint a nagy tőkék tulajdonosa egyformán megérez minden idegen, illetéktelen beavatkozást ezen a téren, ez okból az udvaroncok is csak nagyon elvétve és csak a legnagyobb kényszerűségből merik ezeket az érdekeket megérinteni. Am a közgazdasági érdekkörök érintésére kevésbé érzékenyek a keleti népek, míg a nyugatiak minden apró szurásra nyomban felszisszennek, védekeznek és sérelmet tünni nem hajlandók.

Mindezekből pedig levonhatjuk a következtetéseket: Háromszor is jól megfontold magyaram, mielőtt politikai okok miatt bevered a jóbarátod fejét.

(—)

A közkórház kibővítése.

(Félmillió átalakítás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Aradvármegye rendes tavaszi közgyűlésén — amint annak idején megírtuk — a törvényhatósági bizottság, elhatározta, hogy helyt ad a közkórházi bizottság előterjesztésének és mintegy fél millió korona költséggel kibővített és felszerelteti a vármegyei közkórházat. A megye hivatalos lapja most tette közzé az erre vonatkozó határozatot, melynek érdekesebb részzeit az alábbiakban közöljük:

A kórház kibővítésével és felszerelésével járó s mintegy 495.000 koronát tevő költségek fedezéséről egy 50 évre felveendő amortizációs kölcsön után gondoskodunk, melynek évi törlesztésére és kamatfizetésére szükséges összeget 1907. évtől kezdődőleg a napi ápolási díjakból befolyó jövedelem terhére a kórház rendes évi előirányzatába felvenni rendeljük.

Utasítjuk a vármegye alispánját, hogy ezen határozatunkat, a közzétételétől számított 15 napi fellebbezési idő lejártával az esetleg beérkező fellebbezésekkel együtt jóváhagyás

hagyás végett a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjeszsze.

Egyidejűleg felkérjük a m. kir. belügyminiszter urat, hogy ezen határozatunknak a kórház kibővítésére, valamint a költségek mikénti fedezésére vonatkozó részét alábbi indokainál fogva jóváhagyni s ehhez képest a jövőben a kórházi napi ápolási díjat az amortizációra szükséges s a kórház előirányzatába beállítandó összeg figyelembe vételével megállapítani sziveskedjék.

A határozat indokai a következők:

A vármegye közkórházánál megtartott vizsgálatok során, továbbá a kórház igazgatósága által tett előterjesztésekből kitűnőleg azon tény nyert megállapítást, hogy a vármegye közkórházának helyiségei a nagyszámu betegek befogására teljesen elégtelenek, úgy hogy az igazgatóság kénytelen pótágyak beállításával az egyes helyiségekbe több beteget elhelyezni, mint a mennyeinek elhelyezésére szabályszerűen hely lenne.

Ezenkívül úgy a kórházi bizottság vizsgálatot tartó tagjai, valamint a kórházi időszakonti vizsgálatot teljesítő közegészségügyi felügyelő kifogásolták a kórház rozoga, sem a beteglétszámának, sem az egészségügyi követelményeknek meg nem felelő, avult rendszerű mosó- és főzőkonyháját, úgy, hogy a magyar kir. belügyminiszter ur is felhívta a vármegye törvényhatóságát a főző- és mosókonyha átalakítására.

Mindezeknél fogva a már tarthatatlan állapotot segitendő, a kórház kibővítését elhatároznunk kellett s nehogy törvényhatóságunk oly helyzetbe jöjjön, hogy egy pár év elteltével a folyton növekvő beteglétszám következtében újból változtatásokat s illetve bővítést legyen kénytelen eszközölni, fogadtuk el a kórház kibővítésének és felszerelésének az államépítészeti hivatal által kidolgozott nagyobb szabásu terv alapján leendő eszközölését, — melynek keresztülvételével a közkórház minden egészségügyi követelményeknek és a mai kor igényeinek meg fog felelni, a folyton fokozódó beteglétszám mellett s a betegek elhelyezésére teljesen alkalmas és elegendő kórtermekkel

fog birni, úgy, hogy a jelenlegi abnormális viszonyok teljesen meg fognak szűnni.

Ezen cél vezette a vármegye törvényhatóságát akkor is, amidőn látva a kórház kibővítésének feltétlen szükségességét, a kibővítés helyes és célszerű keresztülvitele végett a kórházzal szomszédos 880 □-öl belterületet 24000 koronáért megvásárolta, amelyre vonatkozó határozatunk jelenleg szintén jóváhagyás alatt áll.

A kibővítéssel járó költségek fedezéséről a határozatunkban foglalt módon kellett gondoskodnunk, mert törvényhatóságunk már is nagy áldozatot hozott a szükséges telek megvételével, egyéb alap pedig rendelkezésünkre nem állván, a fedezetről más formában gondoskodni módunkban nem volt.

De különben is tekintetbe véve azon körülményt, hogy az 50 évre felveendő kölcsön évi amortizációs összege — a kórház évi előirányzatába beállítva — az 1906. évi költségvetés alapul vétele mellett a napi ápolási díjat — mely jelenleg 1.50 koronában van megállapítva — csak mintegy 10 fillérrel emeli, tehát oly csekélységgel, a mely számba nem igen vehető annyival is inkább, mert a megállapított 1.50 korona ápolási díj a kórházak legnagyobb részének ápolási díjához mérten elég csekély, a költségek fedezésének ezen módját a leghelyesebbnek tartottuk, miután az amugy is nagy kiadásokkal küzdő és a további áldozatra képtelen törvényhatóságunk anyagi erejét igénybe nem veszi.

Mihelyt a belügyminiszter jóváhagyja a megye határozatát, a közkórházi bizottság azonnal megteszi az előmunkálatokat a kórház kibővítése és felszerelése tárgyában.

Az indemnitás tárgyalása.

A nemzetiségiek obstruálnak?

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 1.

A képviselőház mai üléséről, melyen az indemnitásról szóló törvényjavaslat tárgyalását megkezdte, budapesti tudósítónk a következőket jelentti:

Még álmosak a honatyák, pont tíz óra, az

Keressék olyan rettenhetetlen bátorsagu férfit, aki hajando a ávetni magát egy nagyon veszedelmes szív operációnak. Új e méletem van a szívmozgásról s azt akarom ezzel az operációval igazolni. De figyeltem: a műtét halálos kimeneteli is lehet. A vállalkozónak vagy örököseinek negyvenezer dollart fizetek. Jelentkezni lehet déle 10 től délután 2 ig. Garfield-street 47. Browning doktor.

Oktáv báró elolvasta a hirdetést és elmosolyodott. Milyen bolondok ezek az amerikaiak. De milyen gazdagok is! Negyvenezer dollart fizetnek egy szívért! Ha neki negyvenezer dollárja volna!

Es ekkor hirtelen a melléhez kapott. Hiszen van negyvenezer dollárja, ott kopog, kegyeg, lüktet a bordái alatt. Azt fel lehet válni jó, becsületes, vizálló dollárookra, amikkel vissza lehet jönni megint haza, keresztül a nagy sósvízen. Es ha belehána az operációba? Oktáv elmosolyodott, amikor az örököseire gondolt — a hitelezőire.

Azután pedig, mivel megkordult a gyomra is, minden további habozás nélkül felkelt és megindult a Garfield-street felé. Ő, aki hajdanában Kovádon egy szál rózsaszínű szalagért olyan steeple-chaseket lovagolt, hogy még Wimpferbach gróf, a hadsereg legvakmerőbb lovastisztje is a fejét csóválta, csak nem fog megjedni egy kis operációtól? Éreesebb akkor sem lesz, ha a sirba teszik. Elindult a Garfield street felé.

III.

Browning doktor előszobájában az asszisztens fogadta és kikérdezte, hogy mit akar. Amikor emondta, hogy miben jár, az asszisztens bólintott a fejével és azt mondta, hogy várjon, kiküldi a professzor második segédét, aki ennek a dolognak az ellátásával meg van bízva. Azzal eltűnt.

Öt perc múlva megjelent a szobában egy hölgy — a professzor második segéde. Igazi orvoskisasszony volt; a fején a haj lekötve viaszos-vaszon-kendővel, a termete világos-sárga és bő boncolókabátba bujtatva. Hideg, hivatalos hangon szólalt meg:

— Ön hajlandó magát alávetni az operációnak?

— Igen, — felelte Oktáv báró, aki nem minden irigység nélkül nézett a második segéd tagjait átölelő orvoszubnyra.

— Figyelmeztetem, hogy a műtét letális kimeneteli is lehet, sőt nyolc kettőhöz a valószínűség, hogy a megoperált ember belehal a szívén vágott sebbe.

Oktáv báró — valljuk meg — egy csöppet összeresztett. De azután hirtelen észbe kapott. A manóba is, egy nővel áll szemben, itt csak nem mutathatja magát gyávának. Reszketéstelen hangon felsit, miközben elegáns mozdulattal ütötte össze a bokáját:

— Miss, én magyar huszártiszt voltam. Nem félek semmitől. Vezessen a professzorhoz.

Az orvoskisasszony komolyan és ridegen bólintott a fejével s a szemben lévő ajtóra mutatott:

— Tessék.

Bementek a műtőterembe, amely örütnen kelemen képet mutatott. A közepén márványból készült félig-ágy-félig-asztal állt, fejjel gummi párnával. Arra fektették le Oktáv bárót, miután előbb megfosztották a ruháitól. Az orvoskisasszony ott állt mellette és figyelte nagyon komoly és hideg képpel az érverését. Belépett az öreg és mogorva Browning doktor is. Azután rátették arcára a kloroformos fianeli-árcot és Oktáv báró némi vergődés után elaludt. Megkezdődött az operáció...

IV.

Amikor Turulkeő Oktáv megint az eszméletére tért, puha, fehér párnák között, lágy seiyem takaró alatt érezte magát. Feleszmélt és először is odakapott, ahol fészkel a szív. Még dobogott és a mellén, a bőrén nem volt semmi hasítás, a bordái is épek, töretlenek voltak. Elámult és szinte hitetlenül tapogatta a testét:

— Nincs semmi bajom, — gondolta magában és a következő pillanatban a negyvenezer dollár jutott volna az eszébe, ha az ajtó ki nem nyit volna.

De az ajtó kinyit és belépett rajta Browning doktor második segéde, az orvoskisasszony. Egyenesen odament az ágyhoz és megszólalt:

— Hogy van, mister Turulkeő? Remélem, jól, mert az elaltatáson kívül semmi sem történt önnel.

— De hát mire való volt akkor ez a komédia, — pattant fel dühösen Oktáv, akinek a kloroform utóhatásától még akkor is élmeygett a gyomra.

— Arra, — felelte az orvoskisasszony, —

elnök megjelenik az emelvényen, a folyosókon végig sítanak az óles hangú csengők s az elnök az ülést megnyitja. Bizony az üléssteremben még kevesen vannak s ha szigorúan vennék a dolgot, aligha lenne határozatképes a Ház.

(Három lemondás.)

Elnök az ülést pont tíz órakor megnyitja. Az elnöki előterjesztések során bejelenti, hogy lemondó-levelek érkeztek hozzá. Lemondottak: 1. *Vássonvi Vilmos* az igazságügyi bizottsági tagságáról. 2. *Szentiványi Arpád* a delegátusságról. 3. *Szatmári Mór* a mentelmi bizottsági tagságról.

Kapacitálnak, kapacitálnak, de bajosan megy a dolog.

Valaki maliciózan jegyzi meg:

— Csudálatos, hogy a sok lemondás között nincsen egy se, amelyik a mandátumról való lemondást tartalmazná.

A Ház csöndben venné tudomásul a lemondásokat, ha *Kubik Béla* honatyja nem látná szükségesnek, hogy éljenzen, a miért azután a körülötte állók alaposan nekitámaszdnak.

— Elég volt az éretlen stikliből — mondják neki. Es ő jönnek látja kivonulni a teremből.

Az elnöki előterjesztések során *Justh Gyula* még bejelenti, hogy az érsekújváriak meghívták a Házat a *Kossuth-szobor* teleplezésére, amit éljenzéssel vesz tudomásul a Ház.

Elnök ezután elrendeli, hogy az összehírdetési bizottság tagjai az esküt letegyék.

Következik az

Indemnítási javaslat

Holtz Pál előadó: Még ma is exlexben vagyunk. A kormány kinevezésével helyreállt ugyan az alkotmányos rend, de még mindig nincs joga bevételket és kiadásokat eszközölni. Erre szükséges az indemnitás. Vannak olyan tételek, amelyek az 1905. évi költségvetési javaslatban fel vannak véve. Így a református tanárok fizetését pótléka, de avval az indemnítási javaslat az 1904. évi költségvetésén alapul. Az adóhatalmók behajtásánál a kormány a legnagyobb enyhesség és méltányosság alkalmazására kér felhatalmazást. Az előadó azután részletesen ismerteti a javaslatot és elfogadását kéri. (Helyeslés.)

hogy végül találjak egy férfit, aki igazán férfi. Én nem orvos vagyok, hanem *Carnefeller Joulán*nak, a spódium-hercegnőnek a leánya. Az apám az orosz-japán háború befejezése után kibérelte a csatateret és az ott talált hullákból csontlisztet égetett. Ebből olyan rengeteg milliórd erdőre tett szert, hogy engemet, az egyetlen leányt, úgy rajongtak körül a kőrök, mint a musicák a gyertyafényt. De én undorodtam ezektől a fababaktól és tavaly, amikor szegény apám maga is spódium anyaggá vált, elhatároztam, hogy a házi orvosom, *Browning doktor* segítségével keresek magamnak egy igazi férfit, olyan valakit, aki pénzért nemcsak arra hajlandó, hogy engem feleségül vegyen, hanem valóságos és tudományosan értékes hőstette is. Ekkor jelent meg az az apróhirdetés a lapokban. És... az egyetlen jelentkező ön volt, ön az első férfi, akivel életemben találkozom. Akarja, hogy...

Itt *Browning* kisasszony elpirult és *Browning* kisasszony, helyesebben *Carnefeller* kisasszony nagyon szép volt akkor is, amikor nem pirult, de valósággal ellenállhatatlanul bájos volt akkor, amikor pirult.

Felesleges tehát mondanom, hogy *Turulkegy Oktáv* boldogan mondta, hogy akarja. Akarja, hogy a felesége legyen. És, hogy a spódium-herceg millió, sőt milliódjai Európába vándoroltak, sőt Magyarországra, sőt *Uzsubu vármegyébe*. Ahol az ezerháromezer holdból tízezer lett s ahol a huszártisztek újjongva fogadták visszatérő társukat, aki a millió mellé még egy csodaszép asszonyt is hozott haza.

Kár, hogy a főherceget akkora már más garnizonba helyezték.

Elnök jelenti, hogy a leirati bizottság megalkult, elnöke *Székely Kálmán*, jegyzője *Ballagi Aladár*.

(A románok nem adnak indemnítást.)

Mihályi Tivadar román nemzetiségi pártja nevében kijelenti, hogy nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, mert programjában nincs megoldva a nemzetiségi kérdés.

Kubik Béla: Nem aktuális. (Derűtség.)

Mihályi Tivadar: De ránk nézve az, ezért nem fogadjuk el az indemnítást.

Felkiáltások: Nem, nem fogadjuk el.

Mihályi Tivadar: Nem igaz, hogy a román papok a választások alatt izgattak volna.

Felkiáltások balról: De igaz!

Mihályi Tivadar: Nem igaz! Ez alávaló rágalom. (Nagy zaj. Elnök cseppet.)

Hentaller Lajos: Fogja be a száját, hé!

Mihályi Tivadar: Nem igaz. A nép megelégette a szenvedést és maga kívánta, hogy papjai élére álljanak mozgalmuknak. A nemzetiségeknek sok a sérelmük. A törvénytelen kormány nyelvrendelete még ma is érvényben van. Megvadták a nemzetiségeket, különösen az erdélyieket azzal is, hogy lázonganak. Ez is olyan alávaló rágalom, mint a többi. A román nép istenfélő, derék nemzet s ha nem provokálják, jó érzésű is. Reméi, hogy lesznek a Házban objektív elmék, akik megértik a nemzetiségek jogos küzdelmét. El vannak nyomva. Vejük még a választások dolgában se álltak szóba.

Felkiáltások: Az a helyes!

Mihályi Tivadar: Hazaárulóknak nevezték őket itt a Házban is. Hát méltó ez a Ház méltóságához?

Elnök: Kérem a képviselő urat, hogy ilyeneket ne mondjon. Én a kérdéses közbeszólásnál megróttam az ismeretlen közbeszólót.

Zboray Miklós: Mindig gyanúsítanak!

Mihályi Tivadar tiltakozik a hazaárulás vádjá ellen, mert hiszi, hogy lesz idő, ha majd a nemzetiségek is megkapják jogukat, hogy kezdet fogva a magyar testvérekkel, egy vérrel fognak munkálkodni a haza jó sorsán. (Taps a baloldalon.)

Felkiáltások: Ez lenne a helyes.

Mihályi Tivadar: A kormánynek módjában lett volna a nemzetiségek aggodalmát eloszlatni, ha programjában bejelentette volna, hogy nem köti a választójogot írás-olvasás tudására, de nem tette. És nem tesznek anyagilag sem a szegény nemzetiségi vidékekért semmit. A nép kénytelen kivándorolni a nyomor elől. Ezután áttér a választási visszaélésekre. Adatokat sorol fel a nagylondai választás eseményeiből, a hol a főszerelő terrorizálta és zaklatta a választókat. Szabad e tűrni, hogy a közigazgatás ilyen brutálisan bánjék a néppel. Könnyen be tudná bizonyítani, hogy ki az igazat ebben az országban. (Ugy van, ugy van! Zajos ellentmondás balról.)

Elnök: Kérem *Kubik* képviselő urat, hogy ne zavarja a szónokot.

Mihályi Tivadar: Járják be a miniszterek az országot és ha csak egyetlen egy állítását nem tartják valósnak, lemond mandátumáról. De a miniszterek nem így szerzik az országban információkat, hanem ugyanezen brutális közegek által indíttatnak vizsgálatot. És ha el is mennek valahová, ott csak banketteket, hízelgő estélyeket lát, de soha-soha nem látja meg a szegény, elnyomott nép nyomorát, szenvedéseit. Nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, mert programja számukra nem hozott semmit, még annyit sem, hogy a nemzetiségi vidékek hatóságaihoz a nép nyelvét bíró hivatalos közegek kerüljenek. (Nagy zaj.)

Elnök: Kérem *Kubik* képviselő urat, hogy ne zavarja folyton a szónokot, mert kénytelen leszek vele szemben a házszabályokat alkalmazni. (A nemzetiségek: Éljen az elnök!)

Mihályi Tivadar: Nincs törvény előtti egyenlőség az országban. A legterhebb adó, a községi pótdadó alól a pénzügyetnek fel vannak mentve. A szegény nép pedig ételle után több fogyasztási adót fizet, mint a nagyur a pezsgőjéért. (Taps a nemzetiségek részéről.)

(Egy kis bizalom.)

Holló Lajos: Talán sok igaz lehet az előtte szóló szavakban, de olyan politika ebben az országban nincs, amely a nemzetiségi honpolgárok nyelvét és vallását meg akarná semmisíteni. Ez rágalom és méltatlan az ezer éves ma-

gyar királyság muliján. Ne fogjanak önök kezét a mi ellenségeinkkel, hanem segítsenek nekünk gazdasági és nemzeti önállóságunk kivívásában, akkor ugyanazokban a jogokban lesz részük, mint a haza minden polgárának. (Taps balról.)

Nincs idő a multak feletti rekrimnációkra, mert hozzá kell látnunk minden erőnkkel és időnkkel az alkotmányos rend helyreállításához. A javaslatához azonban hozzá kíván szólni. Elismerését kell a Háznak nyilvánítania most, amikor azt készül kimondani, hogy a nemzeti ellenállásban visszatartott adókat és állami jövedelmeket a nemzet fizesse be, elismerését kell nyilvánítania a Háznak azok iránt, akik ezeket a jövedelmeket és anyagi eszközöket a törvényhozás egyetlen szavára evonták a törvénytelen kormánytól. (Taps, helyeslés.) Már most levonva a tanulságot az elmúlt gazdaságos, szomorú időkből és a nagyszerű ellenállásból, első kötelességünk legyen, hogy a nemzet önérzetének erejét még megnöveljük és hogy jövőjét biztosítsuk, mert csak az erős nemzetek boldogulnak. Nekünk hűtlenné lennünk a nemzethez nem szabad. Kötelességünk, hogy a hitet fentartsuk a nemzetben, mert még most nem értünk el mindent. Ez csak egy átmeneti idő, de ha ennek kötelességeit leróttuk, nagy, magasztos elveinket egészen diadalra kell vinnünk. (Éljenzés és taps) Az indemnítási javaslatot a Háznak elfogadásra ajánlja. (Éljenzés.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után:

az elnöki széket *Náday Lajos* alelnök foglalja el.

Elnök az ülést megnyitja.

(Az első humorista.)

Blahó Pál tót nemzetiségi: Őket a nép azért küldte ide, hogy érdekében munkálkodjék s senki sem vegye henccegésnek az ő fellépésüket. Nem azért jött, hogy *krakóler* szerepét játssza, hanem hogy dolgozzék s a magyar képviselőkkel mint testvérekkel együtt munkálkodjék. Nagyon fáj nekik a hazaáruló kifejezés. A többségben melegség forrong, mely hevíti fejeiket (Általános derűtség.), most többségre jutott a függetlenségi párt! Hol van a közjogi ellenzék? Nincs már semmi, a mit kritizáljanak.

Pap Zoltán: Kuruckodjanak maguk!

Blahó Pál: Majd ha megtanuljuk. Igen, azt tudja, hogy kellene államszükségletek, de hiszen az abszolutizmus alatt is kellett, de a koalíció nem szavazta meg. Jól tette, mert nem volt bizalma a kormányban. Ámde most őknak vannak olyan helyzetben és nem szavazzák meg az indemnítást. Baj, hogy az indemnításban egy krajcár sincs a tót kulturára. A miniszterelnök *kedves ember*, (Derűtség) de adna nekünk is valamit, legalább egy kis mézes madzagot. (Derűtség.) A néppártnak adott, bár ő nem hisz abban, hogy a katolikus autonómiát megadják. A választói jogról sem tett őszinte nyilatkozatot a miniszterelnök. Szívesen hosszú kormányzást kíván a kormánynak, de csak azért, hogy sokáig legyünk itten. (Zajos derűtség.) Mit ért a kormány a megyei autonómia fejlesztése alatt? Csak nem azt, hogy tovább szapuljanak panszlávot, dákrómant. (Derűtség.) A szolgabírák, azok a darabontok. Azokat be kellene írni a fekete könyvbe. Azok csinálták a verbói és szenici választást. Ezek szegényre szolgálnak az országnak.

Elnök figyelmezteti szónokot, ne sértse a tisztviselőket.

Blahó Pál: Köszönöm. (Derűtség.)

Blahó Pál ily módon folytatja beszédét megújuló derűtség közben. Nem fogadja el az indemnításról szóló javaslatot.

(A nemzetiségek kritizálása.)

Issekutz Győző hosszasan beszél. *Blahó*val polemizál, bár a szélsőbaloldaltól közbeszólóan. — Nincs itt szükség semmi védekezésre.

Issekutz Győző: A nemzetiségek a polgár jogos cselekvés szabadságával az utóbbi időnkig nem éltek, hanem visszaéltek. (Zajos helyeslés.)

Vlád Aurél: Mameluk!

Issekutz Győző: Sohasem voltam mameluk! Mameluk az, aki öntudatlanul egy veszedelmes áramlathoz csatlakozik. (Helyeslés. Zaj a nemzetiségeknél.) A nemzetiségek azért nem fejlődhetnek, mert nincs középosztályuk. Néhány stréber meggazdagodott, de a néppel abszolúte nem törődnek és kulturális fejlődésére nincs abszolúte gondjuk. (Felkiáltások a nemzetiségek padján: Össze-vissza beszél mindent!)

Lukács Gyula: Nagyon agresszív az urak! Majd a körmükre koppintuok! (Zajos helyeslés.)

Issekutz Győző még ezután hosszasan kritizálja és elítéli a nemzetiségek politikáját, majd kijelenti, hogy elfogadja a javaslatot.

(A szerbek szonoka.)

Musitzky Döme, a szerb radikális párt tagja azt fejtegeti, hogy nemcsak a kormányban nem bízik, hanem a koalícióban sem, mert a koalíció minden vivmány és minden siker nélkül vállalkozott a kormány támogatására. A nemzetiségi képviselőket a nép, mint ellenzőket küldte ide és ők kötelességüket teljesíteni is fogják. A koalíció a parlament *abszolúti* elvét akarja megvalósítani. A kormányban nem bízik horvát politikája miatt sem. Nem hiszi, hogy a kormány csakugyan meg akarja szüntetni a horvátországi állapotokat, ha megtartotta az eddigi bánt. Parlament *bizottság* kiküldését kéri a nemzetiségi kérdés tanulmányozására. Ebben a bizottságban bizalmasan és barátságosan lehetne elintézni a dolgokat és ezután közös erővel küzdhetünk a közös ellenség ellen. (Zajos tetszés.)

(A néppárt.)

Buzáth Ferenc a néppárt nevében szólal fel. Köszönettel veszi, hogy az adófizetők kedvezményben részesülnek és különösen a kisebb adófizetők részére kér nagyobb kedvezményeket. A betegápolási pótadó emelésének mellőzését kéri. Teljes bizalommal van a kormány iránt és ezért megszavazza a költségvetési felhatalmazást.

Pop C. István kéri beszédének holnapra halasztását.

Farkasházi Zsigmond: Mégis csak obsztruinak!

Elnök az idő előrehaladottsága miatt a tárgyalás folytatását holnapra tűzi ki.

Wekerle Sándor miniszterelnök arra kéri a Házat, hogy a javaslat sürgőssége miatt, holnap és kedden is tartson ülést a Ház. (Elnök helyeslés.)

Elnök javaslatára a Ház holnap az indennitást és a kvótabizottság kiküldésére vonatkozó javaslatot tárgyalja.

Ezzel az ülés véget ért.

A magyar gólyakormányzó.

(Látogatás a szenzációs családnál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 1

A gólyával, a rejtelmes, misztikus gólyával való intervjúnak lehetne minősíteni azt a beszélgetést, amelyet egy fővárosi újságíró Izai Odönnel folytatott, aki tegnapelőtt levélet irt egy lapnak a kormányozható gólya dolgában. Az érdekes levél az Izai apjának gólyakíséreteiről szólt. Az újságíró fölkereste a lakásán Izai Odön lakost, aki a Gizella-uti telefongyárban dolgozik és kérte a levélben ígért bővebb felvilágosításokat.

— A dolog kérem szépen — mondetta a magyar Schenk fia — nagyon furcsa, kényes. Nem tudom, ki lehet-e írni a tulajdonképpeni gólyaeljárást az újságba. A dolog ott kezdődik, hogy négy-öt évvel ezelőtt édes apám, akinek akkor földje volt Máramaros megyében, figyelmes lett a tehének életének egy tünetére. Tanulmányozni kezdte a szarvasmarhák diskrét családi dolgait a születés terén szerzett ta-

pasztalatait igyekezett az emberek családi életében is érvényesíteni. A kísérleteket siker koronázta. Apám akkor, 1902-ben, a fölfedezésről egy kis füzetet irt. Az írást megmutatta *Sefcsik* és *Badel* máramrosszigeti orvosoknak, a kik azt mondták, hogy van valami a dologban. A füzetre Máramarosszigeten nem lehetett kiadót kapni s apám egy íróember tanácsára egy *lipcsei* könyvkiadó céghez küldte el az írást. Ötven forintot kapott apám a cégtől, amely átadva adta ki a füzetet. Ezeket a dolgokat atyámtól tudom. Négy éve nem voltam a szüleimnél, akik Máramarosszigeten laknak. Apám ott méhészeti vándortanító, a földművelésügyi miniszterium alkalmazottja. *Icai* Józsefnek hívják.

— Tudja ön, mi van abban a füzetben?

— Körülbelül tudom. Apám elmondta nekem a teoriját, — mikor megházasodtam.

— És mit gondol a dolog felől?

— En feltétlenül hiszek benne. Apám utasításait követtem a háziaséletemben. *Fiu akartam s fiu lett*. S most jön a második baba, az is fiu lesz. Meg me-nék rá esküdni . . .

— Nos és miben áll ez az eljárás?

Megmondta, (mikor a kérdés elhangzott, Izaié felesége pirulva kifutott a szobából.)

— Föl szokta ön világosítani a munkástársait is?

— Nem szólok én, uram, senkinek egy szót sem. Bizonyosan kinevetnének, gunyolnának, hogy egyszerű munkás létemre ilyen tudományos dolgokba kontárkodom bele . . . De ha valaki érdeklődik a dolog iránt, szívesen adok utbaigazítást.

Az Izai fiatal feleségének véleményét is kértem, de az asszonyka zavartan mosolygott s lesütötte a szemét és nem nyilatkozott a kényes problémáról. Elbucsztam ezután a derék, kedves családtól: a férjtől, a feleségtől és — a kis fiutól, aki tudományos alapon jött a világra . . . A kis fiu csendesen játszadozott a szűk udvaron, a többi gyerekekkel. Meg sem látszott rajta, hogy őt már a kormányozható gólya szállította . . .

SPORT.

+ A Torna-egyesület pünkösdi kirándulása. Az Aradi Torna egyesület a pünkösdi ünnepek alatt nagyszabású kirándulást rendez. Megtekintti a Nagyváradhoz közel eső nemrég felfedezett *Zichy cseppkőbarlangot*. Indulás június 3-án vasárnap reggel a táblavonattal. Erkezés Révre délután 2 órakor, ahonnan gyönyörű serpentin uton vonulnak a 4 kilométernyire fekvő Zichy-barlanghoz. Ennek megtekintése után a társaság Nagyváradra érkezik este fél 11 órakor, a honnan azok, akik hosszabb kirándulást óhajtanak tenni, pünkösdi hétfőn fél 6 órakor *Vaskoh*-ra utaznak, a hova délután fél 1 órakor érkeznek. Innen a társaság *Menyháza* fürdőre indul honnan kedden délután fél 8 órai vonattal indulva este 7 órakor Aradra érkezik. Utí költség azok számára, akik csak a révi kirándulásra vállalkoznak, 6 korona vasuti költség. Ejjeli szállás Réven körülbelül 2 korona. Ez utóbbiak csak hétfőn délelőtt 10 órakor indulnak Nagyváradra és 1 óra 13 perckor induló személyvonattal Békés Csaba érintésével este 9 órakor érkeznek Aradra. A három napos kiránduláson résztvevők vasuti költsége 11 korona. Egyéb költségek esetről-esetre állapítanak meg. Jelentkezni lehet a kirándulásokra holnap este 6—8 óráig a liceumi tornacsarnokban.

Az aradi színigazgatóválság.

Szendrey a színügyi-bizottsághoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 1.

A küszöbön levő aradi színigazgatóváltásról szóló hírek rendkívül nagy érdeklődést keltettek a közönség körében, jöjjék *Szendrey* Mihály színigazgató és a *Magyar Színház* vezetősége között megindult tárgyalások eddig még nem jártak pozitív eredménnyel. Amint-hogy Szendrey részéről megegyezés nem is jöhetett létre, amaz egyszerű oknál fogva, mivel — bár a terv teljesen kiforrott — Szendrey a tárgyalásokat mindaddig nem folytathatja, amíg az aradi színügyi bizottsággal és Aradváros törvényhatóságával megállapodásra nem jut.

Szendreyt ugyanis még két évig fennálló szerződés köti az aradi színházhoz, amelynek vezetését csakis a törvényhatóság bejegyzésével ruházhatja át más alkalmas igazgatóra. Ez az igazgató ezuttal tudvalevőleg *Marházy* Miklós lenne, feltéve, hogy a bizottság teljesíti Szendrey abbéli kérelmét, hogy a színházvezetésétől visszaléphessen és a színház vezetését a felszereléssel együtt *Marházyra* ruházhassa át.

A színigazgatónak a színügyi bizottsághoz erre vonatkozólag beterjesztett kérelme így hangzik:

Tekintetes színügyi bizottság!

Tekintetes törvényhatóság!

Tisztelettel kérem a tekintetes színügyi bizottságot, illetve törvényhatósági bizottságot, hogy jelen kérelmemet ne úgy méltóztassék tárgyalni, mint egy rossz sorsból menekülni igyekvő igazgatót, hanem, mint egy jó sorsban levőt, aki fájo szívvel válnék meg jelenlegi állomásától.

En egy budapesti színház vezetésére meghívtam, ahol teljes anyagi garanciával foglalhatnám el helyemet. Mielőtt Budapesten komoly tárgyalásokba bocsájtkoznék, tisztelettel kérem a tekintetes színügyi bizottságtól, illetve törvényhatóságtól, hogy azon esetben, ha budapesti tárgyalásaim eredményre vezetnének, felmentenének-e jelenlegi kötelezettségeim alól, olyan feltétellel, hogy a színházat teljes felszereléssel, minden kötelezettséggel *Marházy Miklósnak* adnám át.

Tisztelettel vagyok bátor kijelenteni, hogy abban az esetben, ha a budapesti tárgyalásaim eredményre nem vezetnek, vagy a tekintetes színügyi bizottság kötelezettségeim alól fel nem mentene, a legnagyobb szeretettel és szorgalommal fogok tovább is azon működni, hogy jelenlegi kötelezettségeimnek pontosan megfeleljek.

A tekintetes törvényhatósági bizottság és színügyi bizottság aláztos szolgálja:

Szendrey Mihály,

az Aradi Nemzeti Színház igazgatója.

Az érdekes beadványból tehát világosan kitűnik, hogy Szendrey a Magyar Színházzal megkezdett tárgyalásokat még abban az esetben sem folytatja tovább egész határozottsággal, ha a színügyi bizottság s utána a törvényhatósági bizottság kedvezően intézné is el a színigazgató kérelmét.

A színügyi bizottság különben holnap délután 5 órakor sürgősen összehívott értekezletet tart, amelynek egyedüli tárgya Szendreynek főt ismertetett kérelme lesz. Érdekes, hogy a színügyi bizottság néhány tagjának az a feltevése, hogy mentse föl a bizottság Szendreyt Arad városával szemben tartozó kötelezettségek alól és a színház kibérlésére *w pályázatot* irjon ki.

A madridi véres nász.

(A királynő megsebesült? — Anarchista összeesküvés. — A kommün kikiáltása. — Bejelentett merénylet. — Borzalmas részletek. — Ki volt a tettes?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 1.

Az a fogadtatás, amelyben a spanyol királyné részesült, mikor esküvőjéről a templomból vonult a királyi palota felé az ujjongó néptömeg sorsfalai között, bizonyára felejthetetlen marad előtte. Talán még nem volt arra eset a világtörténelemben, hogy egy királynét éppen az esküvője napján meg akartak volna gyilkolni. Ha ez a királyné babonás, akkor bizony összeszorulhat a szíve, ha erre a gonosz omenre gondol.

Emberi szempontból valóban sajnálatraméltó ez a fiatal királyné, a reményfakadásnak idejében, amikor lelke tele van a legnagyobb és legmélyebb érzésekkel, egyszerre a pusztulásnak, a vérnek, a halálnak iszonyu képeit látja és megbor-zad az élettől, megbor-zad mindattól, amit eddig hatalmasnak, érinthetlennak tartott. Megbor-zad a királyi trón magaslatától, a melyre fel akar szállni.

De ha szájalomraméltó a fiatal király és királyné, ne felejtsük el, hogy vanuk más szálandók is. Tizennégy ember meghalt a királyi fogat közelében. Elvérezett az utca kövezetén és nyomorult módon elpusztult. Ezeknek is csak olyan drága volt az élet, mint a királynak és királynénak, akik a haláltól megmenekültek. Minden embert borzalom és utálat kell, hogy elfogjon az emberi elvetemedettség ilyen foka láttára.

Mai távirataink a következők:

Ujabb részletek a merényletről.

Madrid, június 1. A templomból visszajövet a királyi pár esküvői menete, miután a Puerta del Sol-on áthaladt, a nires régi Callomajor-uton vonult át egyenesen a palotához. Ez az út rendkívül keskeny és közvetlen a palota közelében még jobban összeszorul, úgy hogy a rendes forgalomra sem elég széles. Eppen azon a ponton, ahol az utca keskenyebb része kezdődik, áll a madridi polgári kormányzó palotája és vele szemben a Callomajor 188. számú ház, amelyből, úgy látszik, a merényletet intézték. Minthogy ezen a helyen a Callomajor még nagyon meredeken is halad lefelé, az esküvői menet megakadt, úgy hogy a merénylet egész nyugodtan dobhatta bombáját és a célt jól ki-számíthatta.

Amikor a menet a 188. számú ház elé ért, mint előrelátható volt, torlódás támadt és közvetlenül a ház előtt kénytelen volt megállni. A kocsiban mosolyogva, a boldogságtól sugárzó arccal ült férje oldalán a fiatal királyné. Előre hajolva ült és szünetlenül bólogatott és integetett, a közönség véget érni nem akaró örömjongásait viszonzva. Maga Alfonz király a kocsiban mélyen visszadől a párnákra. Fia-tal arája kezét a magáiban tartotta, alig vette róla le a szemét és olyan mélyen el volt merülve, hogy az üdvözléseket is alig viszonzta. Ebben a percben, a tömeg frenetikus és lelkes ujjongásai közepette váratlan dolog történt. Eppen öt perccel múlt két óra, amikor éles dörrenés hallatszott. Az esküvői fogat hátulsó lovai lerogytak és vérükben fetrengtek a kövezeten. Egy lakáj, aki a bakon ült szétlépett tagokkal holtan fordult le a bakról. Az esküvői fogat ab-lakal megrepedtek, az üvegcserepek csöröm-

pölve hulltak a földre s mintegy harminc másodpercig teljes volt a zürzavar.

A nézők megdöbbenve látták, hogy a kocs jobboldalán egy sereg halott fekszik s kívülők még nagyszámu sebesült vergődik iszonyu kínok között. Egy spanyol grand sietett a királyi pár segítségére. Előbb a királynét emelte ki a kocsból, majd nagy sietve magát a királyt is. Még akik a közelben tolongtak, azok is alig voltak tisztában a történetekkel. A királyi pár hirtelen egy tartalék-kocsiban helyezkedett el s a fogat, követve a király utasítását, gyors vágatással a palotába hajtatott. Sokan azt hitték, hogy a király áldozatul esett a merényletnek. Eppen ezért a királyi pár, mihelyt megérkeztek a palotába, megjelent az erkélyen, ahol a nép vihsrosan üdvözölte.

Künn a balkonon még mosolyogni is próbált a királyné, de amint bement, összeesett a nagy izgalomtól.

London, jun. 1. A Daily Telegraph madridi levelezőjének alkalmá nyílt a Callomajor 188. sz. ház első emeletét közvetlenül a merénylet után megnézni. A bomba hatása sokkal rettenetesebb volt, mint, az első percben hitték. A bomba nyilván a levegőben robbant föl és az első emeleti erkélyen álló arisztokrata nézők közül többet megölt. A levelező a szobában és az erkélyen nagy vértócsákat látott, amelyekben négy halott feküdt és pedig Dolosa márkiné és leánya, valamint Don Antonis Calos és uhokahuga. E négy halotton kívül az erkélyen négy személy súlyosan megsebesült. Az utca felől egy halottnak az erkélyről lelógó karja látszott.

Az áldozatok.

Páris, június 1. Borzalmasnál borzalmasabb részletek érkeznek ide a merényletről, a melyet a királyi pár ellen az anarchista merénylet elkövetett. Konstatálták azt is, hogy a királyi fogat egyik kerekét öt méter magasra röpítette a bomba egyik szilánkjá. Sőt azt is tudni vélik, hogy Ena hercegnő ujjá is megsebesült. A sebesültek száma az eddigi konstatálás szerint legalább harminc. Sokan a bombavetés után vérző sebeikkel a kórházakba és a gyógyszerházakba siettek vagy hozzátartozóik von-szolták őket. A halottak között két gyermek is van. Akik közül az egyiknek virágokról volt a kezében. Személyazonosságukat még nem konstatálták, de ruházatukról az látszik, hogy előkelő osztályhoz tartoztak.

Bécs, január 1. A király Ferenc Ferdinánd trónörökösétől sürgőnyt kapott, melynek tartalma megnyugtató. A trónörökös a király nevében is kifejezte örömét a királyi pár megmenekülése fölött.

Madrid, június 1. A király, a kormány és a kortez tagjai résztvesznek a halottak temetésén. A sebesültek száma ötven, akik közül ötven haldokolnak. Weiler tábornok fia súlyosan megsebesült. A várost tegnap csak részben világították ki. A királyné a kiállott izgalmak folytán ágyba feküdt.

Bécs, jun. 1. A király táviratilag fejezte ki szerencsekívánatait a spanyol királyi párnak megmenekülése alkalmából. Ha-

sonló távirat érkezett a spanyol udvarhoz Európa valamennyi uralkodójától.

Az anarkisták tervei.

London, június 1. A Standard egyik munkatársa szombaton megtudta, hogy Don José ismert spanyol anarchista több francia, olasz és belga anarchistával Madridba szándékozik utazni. Ugyanekkor arról is értesült a tudósító, hogy az anar-chisták a spanyol királyt meg akarják gyilkolni. A nászmenet utvonálán 50 anarchistát állítottak fel, hogy a király meggyilkolása minden esetre sikerüljön. Az összeesküvést a Mont-Yuixi fegyházban elkövetett kegyetlenségekkel indokolják. Több anarchista a templom előtt, mások pedig annak az utvonálnak mentén állottak fel, amelyen a menetnek el kellett haladni.

Az összeesküvők tervei szerint a király meggyilkolása után 17 spanyol városban az anarchisták kikiáltották volna a kommünt és ideiglenes kormányt iktattak volna be.

Tegnap este távirat érkezett az anarchisták főhadiszállására, hogy Don José merénylete a király élete ellen nem sikerült s ezzel az összes többi tervek dugába dőltek.

Bécs, június 1. A N. Freis Presse levelezője Ferenc Ferdinánd főherceg diszkiséré-tének egyik tagjától sürgőnyt kapott Madridból, amely közli, hogy a bomba Kinszky gróf, a főherceg egyik kísérelője közelében robbant fel. Azt, hogy a bomba honnan jött, senki sem látta, mert úgy hullott le a többi virágcsokor özőnében, amelyet a királyi párra szórtak. A bomba szilánkjai elárulják, hogy nagyon vastag falu lehetett.

Madrid, június 1. Amikor a királyné megtudta, hogy mennyi ember járt szerencsétlenül könyvekre fakadt és így szólt:

— Ennek én vagyok az oka!

A merénylet helyén.

Páris, június 1. A Havas-ügynökség madridi jelentése szerint számos személyt letartóztattak. A letartóztatottak között külföldi nincs. A bomba fedőlapja fél centiméter vastagságu acélból készült. Két három nappal az esküvő előtt az a hír terjedt el, hogy a király névtelen levelet kapott, amely a merényletet bejelentette. A hatóságok ezen levél létezését tagadták. Az első délutáni órákban a fejedelmi vendégek, a rendkívüli követek, a diplomáciai kar és a kormány tagjai, valamint számos politikai személyiség a királyi palotába mentek és nevüket az ott kített ivbe beirták. A madridi polgármester egy Madrid lakosságához intézett iratban megbotránkozásának adott kifejezést a merénylet felett. Délután 2-től 6-ig az előtt a ház előtt, amelyből a bombát dobták, a forgalom megakadt, mert a tömeg a ház előtti teret megszállotta. A Vörös Kereszt egyesület tagjai csak nagy ügygyel-bajjal szállíthatták el a sebesülteket. Amidőn a tömeg egy halottat vagy sebesültet szállító hordágyat megpillantott, megbotránkozásának hangos kifejezést adott. Több francia rendőrbiztost meg akarták lincselni, csak azért, mert felismerték bennök az idegent. Egy mezei munkásnak azonban sikerült a tömeget lecsendesíteni, a bombát vagy a bom-

bákat az anyakirályné tulajdonát képező ház harmadik vagy negyedik emeletének egyik ablakából vetették az utcára. A spanyol anyakirályné csak ezt az egy házat bírja Madridban. A ház, amely a főkapitánysággal szemben, mintegy 500 méternyre a királyi palotától épült, 4—5000 négyzetlábnyi területű és hat emelettel bír. A földszinten vendéglő és fűszerüzlet, a fölemelen szabóműhely van, a ház többi emeletét magánosok lakják. A harmadik emeleten penzionátus van.

Madrid, június 1. A külföldi képviselők a merénylet alkalmával nem sebesültek meg. A merénylő azon utcák egyikében, amelyek az esküvői menet végigvonult, szobát bérelt, azonban nem költözött be, mert nem volt erkélye. A szobában dinamithoz hasonló fehér port és üvegfecskendőt találtak, amelyen keserű mandola szag volt érezhető és amely valószínűleg arra szolgált, hogy a merénylő abban az időben, amelyben a menet a ház előtt elvonult, a bombát megtöltse. Találtak azonkívül még egy urt és egy munkás öltözetet is. Azon ház erkélyén, amelyben a merénylő lakott, két személy életét vesztette. Az ünnepélyeket folytatják.

Páris, június 1. A Havas-ügynökség jelent Madridból tegnapi kelettel: Az egész estén nagyszámu néptömeg töltötte meg a Puerta del Sol, a királyi palota előtti teret és a Calle majort. A nap eseménye láthatólag nagyon lehangolólag hatott. A közönség újabb merénylettől tartott. Ismételt, minden ok nélkül pánik támadt, a közönség azonban csakhamar visszanyerte nyugalmát.

A tettes.

Madrid, június 1. A letartóztatott idegen május 24-én megjelent a Calle Major 188. számú házában s az utcára nyíló erkélyes szobát kért, amelyért napi 25 pezeta bért kínált. Az eddigi bérlőnek 500 pezetát adott, hogy átengedte a lakást. Tegnap csokrot rendelt, melynek megérkezése után betegséget hozván fel ürügyül, senkit sem engedett szobájába. Abban a percben, amion a menet szobájának ablakai előtt elvonult, ledobta a csokorba rejtett bombát, mire másik kalapot vett és felhasználva az uralkodó zavart, sikerült elmenekülnie.

Madrid, június 1. Mária Krisztina anyakirályné, mielőtt az esküvőre készült, névtelen levelet kapott, amelyben bejelentették neki a merényletet. A tettes valószínűleg a levél írója volt.

Madrid, június 1. Egy angol származású anarchista, Roberts-et, akit a merénylet elkövetésében bűnrészesnek hisznek, letartóztatták.

Páris, június 1. Madridból táviratozák, hogy a tulajdonképeni merénylőt eddig nem sikerült letartóztatni. A merénylő nevét a letartóztatottak Moran Mateo néven nevezik, de a rendőrség azt hiszi, hogy ez hamis név.

Madrid, június 1. A bűnrészesesség gyanuja alatt letartóztatott Hamilton Robertet ma reggel fél kilenc órakor, amikor Toledoja akart utazni, a pályaudvaron letartóztatták és a rendőrségre kísérték. A letartóztatottnál egy kést, villát és 75 pesetát találtak. Amikor megkérdezték, hogy hol volt tegnap délelőtt, nem tudott választ adni, majd kijelentette, hogy csak az angol konzul előtt fog vallani. Hamilton tegnap még szakállt viselt, ma pedig már beretvált arca volt. Amikor azt kérdezték, hogy hol borotválkozott, azt felelte, hogy a vasut mellett levő

borbélynál. Angol és olasz rendőrök kijelentették, hogy Hamiltont nem ismerik, aki az angol nyelven kívül spanyolul és olaszul is beszél.

A Callemayor 88. számú ház házmestere kijelentette, hogy tegnap látta Hamiltont a ház lépcsőjén. A merényletet tudvalevőleg ebből a házból követték el. Egy katona azt vallotta, hogy Hamiltont Moran társaságában látta az erkélyen.

Madrid, június 1. Amikor a rendőrség az elegáns megjelenésű Hamiltont letartóztatta, a nép meg akarta lincselni és a rendőrségnek nyilvános épületbe kellett elzárni, hogy megvédelmezze a nép dühe elől.

Madrid, június 1. Ma délután a merényletnek további két áldozata halt bele sérüléseibe.

Rablótámadás Aradon.

(A Szarvas-utca szennálóján.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 1.

Vakmerő rablótámadás történt ma éjjel a Szarvas-utcában. Elvetemedett emberek megtámadtak egy hetvenhárom éves embert és el akarták rabolni a pénzét. Szerencsére az arra járók megakadályozták a merényletet és kimentették a kissé ittas és gyenge egészségű embert a rablók kezéből.

A rablótámadásról alábbi tudósításunk szól: Schuch Mátyás hetvenhároméves molnársegéd, tegnap tíz óra tájban betért egy Pácán-utcai vendéglőbe, hol beszélgetés közben megivott egy félliter bort, ami az öreg embert ittas állapotba hozta. Féltilzenegykor két munkás ember, Gulyás Miklós és Szarvas György szalma gyári munkások jöttek a vendéglőbe.

Közben Schuch Mátyás az italtól mind hangosabb lett. Ide-oda dülöngött a széken és a zsebéből kiszórt két koronát.

A kiesett két koronából kifolyólag a pénzre terelődött a beszélgetés. A leghangosabb Schuch volt.

— Nem lett volna baj — kiáltotta, — ha elvesztem a pénzt. Van még a zsebemben ötven korona.

Ezzel elővett egy pénztárcát és kifordítva megmutatta a társaságnak. A műveletet harsogó kacaj követte minthogy a tárcában csak egy papírszelet volt. De a társaság meghagyta hitében az ittas embert.

— Jól van nó. Elhiszünk, mondták neki.

Féltilzenkettőre járt az idő, amikor Schuch Mátyás felkelt az asztaltól és elbucuzva a társaságtól, dülöngő léptekkel távozott. A két munkás erre gyorsan fizetett és szintén elhagyta a vendéglőt. Schuch ezalatt botorkálva indult meg a Szarvas-utca felé.

Gulyás és Szarvas tíz lépésnyire követték. Schuch a Szarvas-utcahoz érvén, befordult abba. De alig tett pár lépést, hirtelenül erős ütést érzett és a következő pillanatban már a földön hevert. Kétségbeesetten kezdett segítségért kiáltani. Szarvas erre a lábára térdelve befogta a száját, Gulyás Miklós pedig a nadrágzsebébe nyult, hogy megkerítse a pénzt. A megtámadott segélykiáltásaira figyelmesé lett a szemközti levő házban lakó Fleiszsig Sámuel pékmester, aki éppen akkor készült lefeküdni. Gyorsan kinyitotta az ablakot és amikor meglátta a földön fetregő embert, aki kinosan nyöszörgött, átkiáltott a műhelyében dolgozó segédhez:

— Gyere Imre nézzük meg, talán gyilkolnak.

Fleiszsig és segédje Mihály Imre erre kirohantak az utcára. A rablók Fleiszsig és Mihály közeledtére felugrottak. Gulyás afőlötti dühében, hogy megzavarták őket, neki rontott Mihály-nak. Mihály azt hitte, hogy a rabló meg akarja szurni, és felfogván a karját kétszer arcul ütötte. Gulyás erre még dühösebben rohant Fleiszsignek. Fleiszsig sem volt rest és három hatalmas ütést mért a támadóra. Gulyás erre a Szarvas-utca irányában megfutamodott. Mihály sebesen utána. Szarvas látván társa megfutamodását, a Szent-Pétertér felé iramodott. Közben a helyszínére érkezett Weiss Mór önkéntes tűzoltó is, aki meglátván a földön fetregő embert, rögtön megértette a helyzetet és a menekülő Szarvas után futott. Fleiszsig Sámuel ezalatt torkaszakadtából segítségért kiáltott.

Mihály csakhamar elfogta Gulyást és visszavitte a helyszínére, ahol ezalatt már nagy embercsődület támadt. Itt átadta a rablót egy Paikó nevű embernek, aki addig féken tartotta, amíg Mihály elhívta a rendőrorjáratot. A másik rabló elfogatása szintén hamarosan megtörtént. Szarvasat Weiss Mór csípte el és szintén visszavitte a tett színhelyére.

A két rabló nagyon cinikusán viselkedett. — Jót akartunk tenni avval az emberrel — mondták. — El akartuk venni a pénzét, hogy ne mehessen más kocsmába.

De a rendőrök nem fogták fel a humor szempontjából a dolgot és mind a kettőt bekiérték.

A támadók beismerték tettüket. Holnap át szállítják őket az ügyé zség fegházába.

Véres megoldás.

Littke pezsgőgyáros drámája.

(Az elhagyott férj beadványa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 1.

Még mindig Littke Lőrinc csaknem katasztrófális kimenetelű szerelmi botránya tartjaizgalomban Pécs városát, melynek társadalmi életét már régóta nem zavarta meg hasonló esemény. Mint már mai lapunkban is jelentettük: a város két előkelő és közismert férfia a botrány hőse: Littke Lőrinc pezsgőgyáros, aki revolverrel rálőtt Czvetkovics Lajos dr. vármegyei közigazgatási gyakornokra. S az eset kárpitjaira egy karsu nőalak árnyéka vetődik: Littke nejéé, a fiatal, szép asszonyé, akitnek Czvetkovics Lajos már régebben udvarolt.

Pécsi tudósítónk jelentése szerint a véres eset részletei a következők:

(Az előzmények.)

Littke Lőrinc Pécs városának egyik legvagyonosabb polgára, egy pezsgőgyár tulajdonosa, s a pécsi országos kiállítás igazgatója, néhány évvel ezelőtt egy fiatal asszonyt vitt Körmentől pécsi házához. Házasságukról az utóbbi időben sokat suttogott a városa, amely arról is tudott, hogy Littkéné választotta az ifju, huszonhatesztendő Czvetkovics Lajos dr. közigazgatási gyakornok, aki előkelő pécsi család sarja és tartalékos tiszthelyettes is.

Littkéné magas, szőke, 27—28 éves asszony s viszonyáról már azt is tudni véltek a beavatottak, hogy férjétől való elválása után Czvetkovics dr. nőül fogja venni. Littkéné tegnapelőtt hagyta el az urát. Összecsomagoltatta belső cselédelével a legszükségesebb holmiját és elhagyta férje lakását. Hazament a vármegyei Körmentre. Levelet hagyott hátra, amelyben

értesítette az urát, hogy ne várja, mert többé nem tér vissza. *Halálosan szerelmes Czvetkovics Lajosba, nem élhet nélküle és ő érte hagyja el.* Végül férje bocsánatát kéri az okozott fájdalomért.

Littke Lőrinc csak ekkor tudta meg, amiről a városban már hosszabb idő óta suttogtak. Bezárkózott és többé egész nap nem mutatkozott. Nagy lelki küzdelmel lehetnek, mert tegnap reggel, amikor ismét beáézelt az irodájába, egészen megtörött és halotthasvány volt. Néhány ügyet elintézett és aztán, mint déljött rendszeren tenni szokta, sétálni ment.

(Revolverlövés a Bazárban.)

Pécs korzóján, a forgalmas Király-utcán szokott minden délben megjelenni a város színe-java, s ma délben ott volt a sétálók közt Czvetkovics dr. is néhány barátja kíséretében.

Negyed egy órakor befordultak a Király-utca 1. számú bazárépületébe, amely átjáróház. Itt hirtelen a társasághoz lépett Littke Lőrinc és izgatott hangon félreszóllította Czvetkovics drt.

— Közölni akarok önnel valamit.

S amikor Czvetkovics elvált az öt kísértő uraktól, Littke egy levelet adott át neki, amelyben Czvetkovics kötelezte volna magát arra, hogy Littkénél a válás után nőül vesszi.

— Ezt írja alá, kérem — szóllította fel Littke Czvetkovicsot.

De a fiatal ember szabadkozott. Littke figyelmeztette korábbi ígéretére. Czvetkovics azonban nem akart határozott választ adni.

Littke erre kirántotta magával hozott öltövetű 9 milliméteres, angol revolverét s kétszer egymásután közvetlen közelből rálőtt. Czvetkovicsra, aki ijedten ugrott hátra. Az első lövés nem talált, hanem belefurdott a szomszédos borbélyüzlet menyezetébe. A második golyó keresztülhatolt Czvetkovics vállpercén és elül jött.

(Izgalmas menekülés.)

A lövések dörrenésére a közönség riadtan sereglött a két férfi köré, de Czvetkovics már futva menekült ki a bazárból a Király-utca felé. Littke is utána futott. Futás közben még kétszer rálőtt Czvetkovicsra, de ezek közül a lövések közül egyik sem talált.

A hirtelen összeverődött közt volt Czvetkovics öcsese, József is, aki jogakadémiai hallgató s aki bátyja után sietve, megkérdezte:

— Megsebesültél?

— Igen, megsebesültem, gyerünk gyorsan az orvoshoz.

Littke közben már fáradtan elmaradt. Czvetkovics és öcsese, a Király-utcában legközelebb lakó doktorhoz, Altstock Arminhoz mentek, ahol Czvetkovics összeroskadt. Altstock azonnal levetkőztette, kimosta vállsebát és hozzáfogott a golyó eltávolításához. Ez azonban nem sikerült.

— Segítségre van szükségem — jelentette ki Altstock, mire átküldtek Erreth Lajos dr.-ért, a pécsi kórház főorvosáért, aki Erreth főispán bátyja. Erreth hozzáfogott, hogy műszereivel kivesszi a golyót, ami sikerült.

A sebet tehát bekötözte és Czvetkovicsot a kórházba szállította, ahol külön szobában fektette ágyba. Czvetkovics sérülése, mint az orvosi konzilium megállapította, nem veszélyes és ha komplikáció nem áll be, a fiatal ember öt-hat nap múlva már el is hagyhatja az ágyat. Délután már ki is hallgatták a kórházban. Néhány részletkérdésről nyilatkozott csak. Általában megtagadta a feleletet.

(A merénylet után.)

Littke Lőrincet a bazár előtt a kíváncsiak nagy csoportja vette körül, ő azonban egyenesen egy rendőr elé futott.

— Fogja, ezzel lőttem rá! — mondotta és átadta neki a revolvert s azután felszóllította:

— Menjünk a főkapitánysághoz.

A rendőr el is kísérte a felindulástól reszkető Littkét a kapitányságra, ahol Vassary Gyula főkapitány távollétében Sárkány Armin dr., tiszteletbeli főkapitány hallgatta ki.

Littke szaggatott, rövid mondatokban előadta a tényállást:

— *Tartóztatassanak le . . .* — fejezte be beszédét s azután a sok izgalomtól ájultan rogyott a kapitányi szoba egyik székére.

A kapitányságról nyomban elküldtek a pezsgőgyáros öcséséért, Littke Józsefért, aki a Royal-kávéházban mit sem sejtve nyugodtan sakkozott Girardi fogorvossal. Lélekszakadva futott a kapitányságra s ezzel nyitott be a szobába:

— No Lenc! már megint bolondot cselekedtél!

Időközben Gyenes József kir. ügyész is megjelent a kapitányságon, ő is kihallgatta Littkét, s mert értesült róla, hogy Czvetkovics sebe nem veszedelmes, kijelentette:

— *Nem látok semmi okot arra, hogy Littkét letartóztatassam.*

A pezsgőgyáros és öcsese erre kocsira ültek és hazahajtottak.

(Mi lesz a következmény?)

Mihelyt Czvetkovics dr. magához tért, rögtön ki akarták hallgatni, de minden felvilágosítást megtagadott.

Littke Lőrinc ellen a kir. ügyész *szándékos emberölés* címén fog vádat emelni, az ügy tehát az esküdtszék elé kerül s Pécs városában úgy véli a közhangulat, hogy Littkét az enyhítő körülmények tekintetbe vételével *fel fogják menteni.*

Az egész városban egyébként csupán erről a tragikus esetről beszélnek s általában azt hiszik, hogy Littke Lőrinc a történetek után le fog mondani a kiállítás igazgatói állásáról, egyrészt azért is, mert a vele járó terhes reprezentációs munkát megrendült idegzete nem bírja el.

(Littke elbeszélése.)

Pécsről táviratozzák: Az egész város a tegnapi lejátszódott szerelmi dráma hatása alatt áll. A dráma hősnője, Littke Lőrincné már két éve távol van Pécsről, gyermekével együtt Kőrmenden tartózkodik szüleinél. Littke Lőrinc, a merénylő férj tegnapi kihallgatásán a következőket mondta Sárkány Armin rendőrfőkapitány előtt:

— Amikor megtudtam, hogy feleségem megcsalt Czvetkovics Lajossal, elhatároztam, hogy elvállok tőle, de egyben követelni fogom a csábítótól, hogy vegye el feleségemet. Tegnapi megírtam egy nyilatkozatot, amelyben Czvetkovics becsületszavára megfogadja, hogy a válópör befejezése után elveszi feleségemet. Az utcán találkoztam Czvetkovicscsal, megmutattam neki a nyilatkozatot és arra kértem, hogy írja azt alá. Czvetkovics ezt kerekén megtagadta, sőt kijelentette, hogy eszégbában sics feleségül venni az elcsábított nőt. Erre elfogott a düh, a zsebemben levő revolverhez kaptam és többször rálőttem Czvetkovicsra.

Littke ellen az ügyészség szándékos emberölés miatt vádat emelt, amelynek tárgyalása már a jövő hónapban lesz.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Csizmadia mint kísértet, népszínmű. Este: Gül-Baba, operett.
Hétfő: Délután: Falurossza, népszínmű. Este: A drótosztó, operett.
Kedd: Órangyal, bohózat.
Szerda: Csopurágók, operett.
Csütörtök: Gül-Baba, operett.
Péntek: János vitéz, operett. (Zóna előadás.)
Szombat: Mádi zsidó, bohózat. (Bemutató előadás.)

(*) Az aradi képtárlat. A felső kereskedelmi iskola dísztermében rendezett, magas művészi fokon álló tárlatnak ma is sok látogatója volt. A holnapi napon azonban előreláthatólag még jobban meg fognak szaporodni az érdeklődők, amennyiben a holnaputáni ünnep előtt igen sokan szándékoznak értékes, de mégis mérsékelt áru ajándéktárgyakat vásárolni. Erre a célra pedig tudvalevőleg egy-egy szép kép a legalkalmasabb, mert maradandó becsü dolgot bajosan lehet szerezni olyan árt, amennyibe egy-egy festmény, — amely értékben az idők során rendszeren csak növekedik, — belekerül.

* Hunyadi József bucsufőlépése a Magyar Színházban. A Magyar Színház vendégművésze, Hunyadi József szombaton, június 2-án játsza utoljára az *Uj Messiás* címszerepét, mert vasárnap már meg kell kezdenie működését az aradi színházban. Az *Uj Messiás* pünkösdi előadásai ennél fogva elmaradnak, a szépenéjű Goldfäden-daljáték azonban ezzel nem tűnik el a műsorról, mert B. Szabó József fölépülése után újra színpadra fog kerülni.

Büntény vagy rejtély?

(180 ezer korona titokzatosan eltűnése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Dondon József dugardagnak ismert kolozsvári magánzó május 2-án történt halála után, nagy szenzációt keltett azon alapos csalódása az örökösöknek, hogy a gazdagnak hitt öreg ur hagyatéka fele annyit sem tett ki, mint a mennyit reméltek és tudni vélték. Az öreg ur — kinek fősvénysége általánosan ismert volt — szekrényeiben több betéti könyvecskét őrzött, többek között két 1—1 koronáról szólót, amelyek egy évvel ezelőt még 180 ezer korona értéket őriztek.

Ez a 180 ezer korona titokzatosan eltűnt. Hova tette e horribilis összeget a betegeskedő, a fősvénységig takarékos öreg ur, az rejtély volt az örökösök előtt, akik valamelyes büntény felforgását sem tartották kizártnak és éppen ezért ismeretlen tettes ellen feljelentést tettek a kolozsvári kir. ügyészségnél.

A megtartott leltározás alkalmával azonban még találtak valamit, ami körülbelül sejtetni engedte, hova is tűnt el a hiányzó nagy összeg. Találtak ugyanis két hatalmas bőrönd szerelmes levelet. Az öreg ur haláláig szerette a szép asszonyokat és csodálatos szenvedélyvel, nem gondolva a halála után történhető indiszkrécióra, nagy előszeretettel gyűjtötte a szerelmes leveleket. Nem egy van közöttük újabb keletű, van sárga, megfakult 80—40 éves, rózsaszín, világoskék és az apró női betűk közül finom parfüm illat is árad. Hát ezeket a leveleket bizony ingyen aligha adták, sőt mint a vizsgálat eddig kiderítette, nem is adták. Sok pénzbe került ez az öreg urnak és e kis levelecskék terhelték meg monostori uti szép házat is Dondon Józsefnek pár ezer forint kölcsönrel. Sok megszorult özvegy asszony kapott segítyt az öreg urtól. Eddig már több tanút hallgatott ki a vizsgálóbíró, akik mindnyájan oda nyilatkoznak, hogy amilyen fukarnak ismerték Dondon Józsefet, olyan *bőkezűen áldozott asszonyok szép szeméért.* Így hát kétségtelennek látszik, hogy Dondon József apránként elajándékozta vagyonának egy részét.

A rejtély kulcsa tehát már alighanem megvan. A büntény felforgását pedig már az is kétségessé teszi, hogy a pénz ezelőtt egy évvel lett kivéve a bankból. A Dondon örökségnek azonban egy gyászos mellékkörülménye is van: Simon Sándor, a Biazini szálló üngyilkosa. Ennek a szerencsétlen embernek a tragédiájához közvetlenül indító okot képzett a Dondon-

ügynek nyilvánosság előtt való szellőztetése. Belesett a gyanu vádjába azért, mert a felesége, mint a diplomás Vörös-Kereszt ápolónő Dondon József mellett volt alkalmazásban.

Szajra került ártatlanul és a gyanúsításokkal, a rágalomokkal szemben védtelenül állott. Felesége és kis fia pedig eljöttek Kolozsvárról Aradra, az asszony nővéréhez azért, hogy valami kölcsönt szerezzenek és így valamelyes módon jövődjüket biztosítsák, mert Dondon halálával egyetlen keresetforrásuktól is elesetek. A férjnek már huzamosabb idő óta nem volt állása és a felesége csekély napi 3 korona keresetéből éltek s amellett, mint gavalléroskodáshoz szokott fiatal ember, sok adósságot csinált. Egy ízben, ezelőtt 10 esztendővel, Simon Sándor, mint kereskedelmi akadémiai hallgató, már megígérte magát, szerelmi bubánatában. A golyót akkor nem tudták eltávolítani és csak most, halála után vették ki, a boncolás alkalmával, a másik golyóval együtt.

A régi golyó időközönként óriási fájdalmakat okozott, munkaképtelenné tette heteken keresztül. Szerencsétlenségéhez hozzájárult az is, hogy nem kapott állást, ami miatt halála előtt pár héttel főbe akarta lőni magát és akkor felesége felment Hirschler József dr. plébánoshoz, kérve őt, szerezzen valamelyes állást férjének, térítse vissza az élethez. Hirschler plébános rövid idő alatt azonban nem tudta beváltani az asszonynak tett ígéretét.

Dondon József egy tanu előtt megígérte Simon Sándornak, hogy hűséges gondozásáért neki hagyja végrendeletileg a Kővári-telepen levő házáat és ebben az ígéretben bizva tűrte el, hogy felesége ápolhassa Dondont.

Az ügykos Simon Sándor Benke Zsigmond nevű barátját megkérte, hogy tudassa feleségével következő üzenetét:

— Igyekezzen lemosni a nevemet ért szegényt, hogy a fiunkra mocskok ne maradjon. Es ne menjen férjhez soha, hanem nevelje föl Elemért, anyai szeretettel.

Ozv. Simon Sándornét egyébként az örökösök gyanuja sem terheli és a vizsgálat során nem is hallgatták ki, mert tudják, hogy ápolónői tisztsége lelkiismeretes teljesítésén kívül, semmi más szerepe nem volt Dondon József életében.

Súlyos bonyodalom

az Olay—Szterényi-ügy miatt.

(Elhárított kormányválság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

A Fejérváry-kormány vád alá helyezésének kérdése, amelyet tudvalevőleg Olay Lajos dobott a fórumra, esak hogy ezzel kapcsolatban Szterényi József államtitkár ellen is vád alá helyezési indítványt adhasson be, súlyos bonyodalmakra adott okot, — olyan bonyodalmakra, melyek majdnem kormányválságra vezettek. Olay Lajost, aki vejének, Győrffy Gyula dr. volt országgyűlési képviselőnek a székely fonógépek ügyében Szterényivel szenvedett kudarcát akarta megboszulni, alig sikerült szándékától eltéríteni. A nagyérdekességű és nagyfontosságú bonyodalmakról budapesti tudósítónk az alábbiakban értesít:

Kossuth lemondással fenyeget.

A Magyar Nemzet a következőket írja: Néhány kérvény kapcsán a képviselőház igen rövidesen foglalkozott a volt kormány vád alá helyezésének kérdésével. Komolyan nem vette a dolgot senki, mert

nyílt titok, hogy a koalíciós vezetők, amikor megbízást kaptak a koronától kormányalakításra, elsősorban kötelesek voltak garanciát vállalni, hogy a Fejérváry-kormány üldözéséről lemondanak.

Van azonban egy frakció a függetlenségi pártban, amely ebbe nem akar beletörődni. Ennek nevében és megbízásából Olay Lajos tegnap felkereste Kossuth Ferencet és bejelentette neki, hogy a párt-értekezleten határozatot akar provokálni a Fejérváry-kormány vád alá helyezése iránt és ennek kapcsán a Fejérváry-kormány alatt politikai államtitkárrá kinevezett Szterényi József fölmentését fogja követelni. Kossuth Ferenc erre kijelentette, hogy Szterényi ellen indított hajszát a maga személye ellen irányulónak tekinti és hogyha Szterényi kénytelen lesz lemondani, ő — Kossuth — is le fog mondani miniszteri állásáról és az összes függetlenségi miniszterek kénytelenek lesznek elhagyni állásaikat.

Kossuthnak a kijelentése folytán a függetlenségi pártnak tegnap tartott értekezletén a vád alá helyezés nem került szóba. Ma azonban szenzációs és a helyzetet kiélező fordulat történt. Szterényi ugyanis értesülvén az ellene indított akcióról, kijelentette, hogy ha a vádindítványt a volt kormány ellen megteszik, ő nyomban benyújtja lemondását.

A képviselőház folyosóján ez a hír ma óriási konsternációt okozott, mert bizonyos, hogy az államtitkárválság a kereskedelmi miniszteriumban egyúttal miniszterválságot jelentene, mert Kossuth állani fog szavának.

Megindultak tehát a békéltető kísérletek és maga Széll Kálmán, a nagy kiegyeztető vette kezébe az ügyet. Széll fölkereste Wekerle miniszterelnököt és kifejtette neki, hogy a vád alá helyezési indítvány kiszámíthatatlan bonyodalmakat idézhet elő, — ami a jelen helyzetben szörnyű vesz delmeket rejt magában. Wekerle erre magához kérte Olay Lajost és alapos felvilágosítás és rábeszélés után sikerült őt rábírnai, hogy álljon el szándékától. Így maradt el a mára tervezett napirend előtti felszólalás.

Fejérváry és Lányi nyilatkoznak

A vád alá helyezés ügyében egy újságíró ma beszélgetést folytatott Fejérváry Géza báró volt miniszterelnökkel és Lányi Bertalan volt igazságügyminiszterrel. Fejérváry rövid és kategorikus feleletet adott arra a kérdésre, hogy miképen érinti őt a vád alá helyezés kilátása?

— Engem abszolúte nem érint az egész dolog. Csináljanak, amit akarnak, nem törődöm velük, semmi közöm hozzá.

Lányi Bertalan a következőket mondotta:

— Erről ma nehéz volna nyilatkoynom. Először azért, mert személyemet is érinti, én pedig személyeskedéstől egész életemben tartózkodtam. Másodszor azért, mert elmérgesíteném a dolgokat, ha nyilatkozatommal a koalíció határozatának elébe vágnék. Általában mondhatom, hogy a vád alá helyezésnek nem volna sem jogi, sem ténybeli alapja. Különben azt hiszem, csak szóbeszéd az egész, mert egyes megyék, mint tudjuk, Tisza Kálmán vád alá helyezését is kérték, még sem lett a dologból semmi. Mi nem bántottunk senkit, amit tettünk, azt nem rosszhisze-

müleg tettük és hogy a mi kormányzánkra szükség volt, azt bizonyítja az a tény is, hogy a koalíció utánunk ugyanazon az alapon vette át a kormányt, a mely alapon 14 hónap előtt nem akarta átvenni.

Jelenet egy tárgyaló-teremben.

(Merénylet Várady Zsigmond ellen.)

— Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

A nagyváradi törvényház esküdtszéki terében, ahol Konta Mihály gyilkosainak sötét bűnét tárgyalták, kinos szenzáció történt tegnap délután A tárgyaló terem utolsó zugáig meglelt kíváncsi hallgatóssággal. A tárgyalások rendes kibicein kívül a jogászvilág számos érdeklődő tagja, s nagy intelligens publikum várt a pörbeszédre. Ami ilyen alkalommal többször is előfordult, a közönség a lap-tudósítók számára fentartott padot is elfoglalta. Az újságírók megszokták ezt s nem csináltak káoszt a dologból, mert hiszen mindenkor kiszoríthatnak egy szögletet, ahol a munkájukat csöndben elvégezhetik.

Most azonban különös dolog történt. Egy rövid szünet közben bekopogtatott Bary József törvényszéki elnökhöz egy hosszúsórányú, malac'opó köpönyeges legény. Senki más, mint Nógrádi Gyula, ugyanaz a Niedermann Nógrádi Gyula, aki ellen egy szerencsétlen ember halálba üldözéseért, zsarolás miatt bünvádi eljárás van folyamatban. Az a tejeles száju kölyök, aki a közönség toleranciája folytán maig is mint újságíró szerepel, holott a nyomdák kerékhatójának hasonlíthatatlanul több köze van a hírlapírásához, mint ennek a revolveres síhedernék. Tehát ez a nemes férfiú beállított az elnökhöz nagy hajlongás közepett:

— En Nógrádi szerkesztő vagyok. Legyen szíves kérem elnök ur, távolítsa el az újságírók helyéről az oda nem való embereket.

Az elnök szobájában véletlenül ott időzött Várady Zsigmond dr., az előkelő kriminalista, aki az esküdtszéki tárgyaláson védői tisztelet teljesít. Várady csodálkozva hallgatta az álujságíró szavait:

— Bocsnat — szólt az ügyvéd — semmi kifogásom az ellen, hogy az újságírók helyét fentartsák, sőt ezt nagyon is fontosnak tartom. De ez az ur nem hírlapíró.

Nógrádi erre egy igazolványt vett elő. A teremő tudja, hogyan jutott hozzá. Ezen az igazolványon, mint a Magyar Tudósító című könyvatos levelezője van megnevezve. Az elnök respektálta és elfogadta az igazolványt, azután intézkedett, hogy az újságírók padjából takarítsák ki a közönséget.

A tárgyalás pedig megkezdődött. Es Várady Zsigmond védőnek valaminő előterjesztést kellett tennie. Ebben az előterjesztésében többek közt a következőket mondta:

— Nem csak az a gyilkos, tisztelt esküdt uraim, aki őt, fegyver a kezében, de gyilkos az is (és itt rámutatott az első padban ülő Nógrádi Gyulára), aki embertársát gaz fenyegetésekkel a halálba kergetti.

Pillanatnyi kinos pauza. Minden szem a nagyszórányú ifjat kereste. Aztán hirtelen hatalmas viharral zugott fel a tárgyaló terem népe:

— Ki vele!

— Dobják ki innen!

Nógrádi sápadtan kelt föl a helyéről. Újságírók Béla elnök nagy kiabálva követelt csendet. A közönség ebben az ingerült hangulatban csaknem megtámadta az álhírlapírót, aki azonban gyorsan kimenekült. Az elnök kénytelen volt

az incidens után a tárgyalást felfüggeszteni, de azután minden rendben folyt tovább.

Hét óra felé pedig berakasztették mára a tárgyalást. Vársdy Zsigmond dr. elhagyta a törvényszéki palotát és gyanútlanul indult hazafelé. Kezében a nagy aktacsomó. A Széchenyi-sétány sarkán hirtelen elébe toppant Nógrádi Gyula. Szó, se beszéd, rátámad az ügyvédre:

— Hogy mert maga engem gyilkosnak nevezni?

Vársdy Zsigmond hátralépett:

— Semmi közöm önhöz. Takarodjon innen!

A suhanc most még fenyegetőbben lépett föl:

— Feleljen arra, amit kérdezek!

Az ügyvéd rákiáltott az ipszére s el akarta lökni, Nógrádi azonban ütésre emelte az esőernyőjét. Ebben a percben érkezett oda Szunyogh Andor szolgabíró és Teleszky Béla dr. ügyvéd. A két fiatal ember láttára Nógrádi kezeket oldott. Ekkor már nagy tömeg gyűlt össze s üzöve vette a „szerkesztő urat“, aki árkon-bokron keresztül menekült. Előbb a törvényszék labirintusában rejtőzködött el, majd a vármegyeház udvarára futott, ahol egérutat nyert, s megszabadult az üldöző sokaság itélete elől.

A lóvasut megváltása.

Ankét a miniszteriumban.

Nyolc nap múlva!

Lóvasutból — motoros?

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 1.

A helyi érdekű motorosvasutaknak Arad város belterületére való bejöhete ügyében Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter által összehívott ankétet ma tartották meg Sztérényi József államtitkár elnöklése alatt a kereskedelemügyi miniszteriumban. Az ankéten, amelyen jelen voltak a város és vasutak képviselői, valamint Barabás Béla dr. is, azt határozták, hogy fel fogják hívni az aradi közuti vaspálya és a téglagyár igazgatóságát, hogy nyolc nap alatt nyújtsa be a lóvasutnak a város által való megváltására vonatkozó ajánlatát. A lóvasutársaság képviselőjében jelen volt Mándy Lajos nyug. miniszteri tanácsos kijelentette, hogy a részvénytársaság nemcsak a megváltásra, hanem a lóvasutnak motorosvasutá váló átalakítására is ajánlatot fog tenni a városnak. Aradváros törvényhatósága már az e havi közgyűlésen tárgyalni fogja a lóvasutársaság ajánlatát és ha ez kedvező lesz, úgy rövid időn belül meg lesz oldva az annyit vitatott kérdés.

Az ankét lefolyásánál az alábbiakat jelentí budapesti tudósítónk:

Az ankétet délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg Sztérényi József államtitkár és felkérte a jelenvoltakat, hogy szóljanak hozzá a tárgyhoz. Konstatálta az államtitkár, hogy az Acsev kivételével az összes érdekelt vasutak képviseltették magukat. Sztérényit ez kellemetlenül érintette és felhívta titkárját, hogy leiratilag tudakozódják az Acsev. igazgatóságánál a távolmaradás okáról.

Barabás Béla azt indítványozta, hogy ne menjenek bele a részletek és a jogkör-dés megvitatásába. A vasutengedélyezés a miniszter joga és minden egyéb, ami a miniszter hatáskörébe tartozik, ne tárgyalassék. Hívják fel a lóvasutársaságot, hogy nyolc nap alatt tegyen ajánlatot a lóvasut megváltásának módozataira vonatkozólag.

Varjassy Lajos hozzájárul Barabás indítványához és azt óhajtja, hogy a város közönsége minél előbb foglalkozzék az ajánlattal és az eredményről tegyen jelentést Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek.

Mándy Lajos nyug. min. tanácsos a forgalmi bank képviselőjében kijelenti, hogy a részvénytársaság nemcsak a megváltásra, hanem a lóvasutnak motorosvasutá váló átalakítására nézve is hajlandó ajánlatot tenni.

Löcs Rezső szerint az nem képezheti a tárgyalás anyagát, hogy a motorosvasutak bejöhethet-e a városba, vagy nem? Ezt a kérdést a miniszter fogja eldönteni.

Schwarz Jenő dr. számos érveléssel bizonyította, hogy a közuti vasut csak lóval vontatott járművekre kapott kizárólagossági engedélyt.

Végül Sztérényi József kimondta a határozatot, amelynek értelmében felhívják a lóvasutát, hogy nyolc nap alatt tegyen ajánlatot a megváltásra vonatkozólag. Aradváros közönségét a közuti társaság ajánlatának mielőbbi tárgyalására hívják fel.

Az ankéten Sztérényi József elnöklése alatt a következők voltak jelen:

Barabás Béla, Stettina József miniszteri tanácsos a vasuti ügyek előadója, Mándy Lajos nyug. min. tanácsos a forgalmi bank részéről, Varjassy Lajos h. polgármester és Reichler Károly főügyész a város, Urbán Adolf és Tenner Lajos a közuti vasut, Boros Iván tb. főjegyző Aradvármegye, Löcs Rezső, Kocsis Lajos és Schorr Lajos az aradhegyaljai motoros vasut és Sztankovits Miklós üzletvezető a m. kir. államvasutak részéről.

Az érettségi botrány a kultuszminiszteriumban.

(A miniszterium véleménye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 1.

Az aradi kir. főgimnáziumnak régóta húzódó kellemetlen érettségi-ügye még mindig nem jutott a befejezés stádiumába. A vizsgálat felfüggesztéséről szóló jegyzőkönyv már napok óta a kultuszminiszteriumban vár az ellátásra, re, amely, nem tudni, mi okból, mindeztideig késik. A döntő intézkedés halogatása természetesen a diákokra nézve kellemetlen, akik most, néhány nappal a szóbeli érettségi megkezdése előtt is még teljes bizonytalanságban vannak, hogy vajjon újabb írásbeli vizsgálatokra utasítják-e őket.

Budapesti tudósítónk ma délelőtt fölkérte a kultuszminiszterium egyik vezető férfiát, aki előtt az ügy fekszik s aki az aradi felfüggesztett érettségi dolgában a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Egy vizsgálat alatt álló és még el nem intézett ügy várható döntéséről bajos dolog nyilatkozni. Ami erre nézve az én privát vélekedésemet illeti, megvallom, megdöbbentett az eset, mert, ha történtek és történnek is apróbb visszaélések az érettségi vizsgálatoknál, ily nagyfokú és botrányos visszaélésre nem emlékszem. Még vagyok győződve,

hogy az a poidátlan eset a legszigorubb büntetést vonja maga után, s az illetékes köröket arra kényszeríti, hogy ezentúl az érettségi vizsgálatoknál fokozottabb éberséggel ügyeljenek és szigorubb rendszabályokat alkalmazzanak.

Véleményem szerint az aradi visszaélés dolgában példát kell statuálni, hogy egyszer-smindenkorra véget vessünk a hasonló botrányoknak. Ismétlem: ez az én privát véleményem.

Hogy a legilletékesebb helyen miként vélekednek, s hogy ez ügyben milyen döntés várható, arról nem nyilatkozhatom, de biztosítom, hogy a döntés legrövidebb idő alatt megtörténik.

Eddig a nyilatkozat, amely — sajnos — nem a legjobbra enged következtetni. Tekintettel arra, hogy a fenti kijelentés tanügyi körökben igen befolyásos személyiségtől ered, igen valószínű, hogy a döntés ilyen értelemben fog megtörténni, vagyis a puszkázásban részt vett tanulók a legszigorubb büntetésben részesülnek.

A kormány gondjai.

A képviselőház fölirata.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 1.

Az indemnitati-javaslatnak egy-két napra tervezett vitája, úgy látszik, hetekre fog elnyúlni, mert a nemzetiségi képviselők valamennyien és kimerítően hozzá akarnak szólani a javaslathoz. A vitának ez az elnyújtása kényelmetlen helyzetbe hozza a kormányt, amely már alig várja az államszükségletek megszavazását.

Kisért az obstrukció.

Az indemnitatról szóló vita hosszúnak ígérkezik. A nemzetiségek holnap folytatják a hozzászólást és akik terveiket ismerik, azt mondják, hogy minden emberük egy szálig lebeszél.

Ma a déli órákban a nemzetiségek fenyegető obstrukciója következtében a kormány tagjai között megbeszélés tárgya volt, hogy milyen intézkedéseket kellene tenni, ha a Ház a legfontosabb államszükségletek letárgyalásával, nevezetesen az indemnitással és az ujoncjavaslatokkal legkésőbb június 9-én el nem készülne. Erre az esetre az a kormány terve, hogy a delegáció ülésének időtartamára is maradjon együtt a Ház és folytassa az államszükségletek tárgyalását.

A Ház holnapi ülésén az indemnitati-javaslat mellett való fölszólalásra Kovács Ernő és Sümei Vilmos, függetlenségi a javaslat elleni felszólalásra Pop C. István és Juriga Nándor nemzetiségi képviselők föllratkozva.

Készül a Ház felirata.

A képviselőház fölirati bizottsága ma megalakult. Elnökké Széll Kálmánt, előadóvá Ballagi Aladárt választották. A fölirat szerkesztését nyomban megkezdtek. Ezt a munkát Széll, Ballagi és Bizonny Akos végzik, akik mint szűkebb bizottság június 6-ig elkészülnek az elaboratummal, amelyet azután a teljes bizottság érdemben letárgyal és a kész javaslatot sürgősen beterjesztik a Háznek.

Minisztertanács.

Ma délelőtt a miniszterelnöki palotában több órán át tartó minisztertanács volt, amelyen a gyöngélkedő Polónyi Géza kivételével a kabinet valamennyi tagja résztvett.

Az utca meséiből.

(Az uszómester halála.) Az uszodában történt ez a kis eset. A női uszodában többek között naponta járt egy ügyvéd leánya is és uszni tanult. Az uszómesternek mindig negyven fillér borra volt adt. Mikor a kisasszony végre szabaduszó lett, az uszómester félrevonta és titkolózva mondta neki.

— A nagysága mindig igen gavalléros borra-valóval tisztelt meg; most halából meg fogom mutatni azt a repedést, amelyen át lehet látni a férfiakhoz.

(A válás.) A fiatal mérnök, mikor már nyakig volt az adósságokban, elvett egy gazdag leányt. Fél évig jól élték, egyszerre azonban az asszony beleszeretett valakibe és oly komolyan vette a dolgot, hogy valópert indított a férje ellen, hogy majd azé lehessen, akit szeret. Mikor a mérnök megtudta felesége szándékát, felsóhajtott.

— Így van ez! Kényszerűségből házasodunk és szerelemből válunk el.

(A bűn.) A kis Elzának volt egy fehér cicája, amelyik egy napon megbetegedett. A kis leány nagyon szomorú volt e miatt és folyton imádkozott az istenhez, hogy gyógyítsa meg a cicát. És csakugyan a kedves állat meg is gyógyult. Ujongva mesélte az anyjának:

— Mama, mama addig imádkoztam az istenkéhez, amíg meggyógyította a cicát.

— Pfuj Elzácska, bűn ilyen mondani. Istenke csak az embereket gyógyítja meg. Az állatok maguktól gyógyulnak meg.

Egy aradi bünbarlang.

(Az elegáns hölgy és az öngyilkos leány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Förtelmes büntényről rántotta le a leplet a napokban a véletlen. Az eset, amint azt a nagyvárosok bünkrónikái mutatják, nem tartozik a ritkaságok közé, jóllehet a rendőrségek csak a legkritikább esetben szereznek róluk tudomást. Bizonyára Aradon sem egyedül álló az a büntanya, amelynek undorító rejtelmel most kerültek napvilágra és pedig egy szerencsétlenné tett, jobb házból származó aradi leány öngyilkossági kísérletével kapcsolatban. A szenzációs részletekben gazdag bünügyről szóló tudósításunk a következő:

Még tegnapelőtt történt, hogy egy aradi leány öngyilkossági szándékából gyufaoldatot ivott. Sérüléseivel akkor kiszállították a kórházba, ahonnan a segélynyújtás után, minthogy állapota nem volt aggasztó, hazabocsájtották.

A rendőrség természetesen még a kórházban kihallgatta az élelunt leányt. A mérge által meggyötört szerencsétlen teremtés azt vallotta, hogy egy asszony lakására csalta, ahol képvándása férfiak karjai közé dobta. Hiába tiltakozott az asszony erkölcsstelen ajánlata ellen, végre is nem tudott kitérni a rábeszélések elől és elbukott. A kínzó szegényérzet elől a halálba akart menekülni s erre a célra a legkönnyebben hozzáférhető mérget, a gyufaoldatot választotta.

A szenzációs vallomástétel után a rendőrség megindította a nyomozást a büntanya leleplezésére. Detektívek keresték föl az asszonyt kényelmesen berendezett, erkölcsstelen üzletek lebonyolítására alkalmas lakásán, amely a város egyik forgalmas utcájában van, és főlészlítették, hogy kövesse őket a rendőrségre. A lelketlen asszony elsietett tiltakozott az előállítás ellen, de amikor az erkölcsileg önkre-

tett leány nevét említették előtte, elsápadva készült fel az utra. Ékszerekkel rakta tele magát, azután a detektívekkel megjeleint Berecz Ferenc kihágási bíró előtt.

A rendőrségen teljesen a tagadás álláspontjára helyezkedett, de a súlyos adatok oly nagy számban gyűltek össze ellene, hogy a kihágási bíróság súlyos büntetést rótt ki rá. Ezzel azonban a nyomozás még nincs befejezve s annak sikere érdekében a rendőrség egyelőre titkolózik. Nem lehetetlen, hogy az erkölcsstelen üzelmek egész sorozata jut még ez ügyből kifolyólag a nyilvánosságra.

Az aradi mandátum.

A függetlenségi párt állásfoglalása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Az országos függetlenségi és 48-as párt tegnap este tartott értekezletén tudvalevőleg úgy határozott Barabás Béla dr. mandátumai dolgában, hogy Barabás a budapesti VII. kerület megbízó levelét tartsa meg. E határozat következtében az aradi függetlenségi párt végrehajtó bizottsága ma délután tartott értekezletén már hivatalosan is tárgyalta az aradi jelölés kérdését. Erdemleges határozatot azonban — a bizottság részéről közzétett értesítés szerint — nem hoztak, hanem hosszabb vita után kimondták, hogy a jelölést csak Barabás Béla hazatérése után a jövő hét folyamán tartandó értekezleten fogják megejteni.

Minthogy a mai értekezletet is bizalmas jellegűnek nyilvánították, a végrehajtó bizottság tanácskozásáról részletek nem szivárogtak ki. A teljes számban megjeleint bizottsági tagok, valamint bizottságon kívül álló tekintélyesebb párttagok körében azonban kialakult az a vélemény, hogy az aradi mandátumra feltétlenül helyi jelöltben kell megállapodni. A bizottság mai ülésén már határozottan tiltakoztak egy, az országos központból kirendelt politikus föléptetése ellen és ezért már körülbelül tárgyalatoknak kell tekinteni azokat a kombinációkat, amelyek Mezőssy Béla államtitkár, Károlyi István gróf, Komjáthy Béla, vagy Kaas Ivor báró nevéhez fűződnek.

A helyi vagy országos nevű jelölt elvi kérdésének eldöntése után szóba kerültek a leginkább fölkapott helyi jelöltek, akik közül komoly formában egyelőre Müller Károly, Steigerwald Alajos és Szabó Zoltán neveit emlegették.

A végrehajtó bizottság a maga határozatát a párt jelölő-gyűlése elé viszi és ennek megállapodása fogja azután kötelezni a pártnak valamennyi tagját.

Nagy Sándor dr. országgyűlési képviselő ma kijelentette egyik munkatársunk előtt, hogy a végrehajtó bizottság jövő ülésén okvetlenül ajánlani fogja jelöltül Komjáthy Bélát, akinek megválasztását maga Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf melegen óhajtják.

Károlyi István gróf ma tudósítónk előtt arra a kérdésre, hogy elfogadná-e az aradi jelöltséget, a következőképp válaszolt:

— Örömmel értesítem az Aradon megindult mozgalomról. Ambár hivatalosan még nem közölték velem a megítélt jelölést, sajnálatomra már most ki kell jelentenem, hogy a jelöltséget nem vállalhatom. Nagykárolyi mandátumomról nem mondhatok le, mert nem akarom kerületemet egy újabb választás izgalmainak kitéteni.

HIREK.

Aradi szerkesztő a sajtóirodában.

Arad, június 1.

A kormányváltással rendszerint együtt jár a miniszterelnökségi sajtóiroda újjászervezése is. Wekerle Sándor miniszterelnök azonban nemcsak új embereket vitt a sajtóirodába, de annak szervezetét is egészen új alapokra fektette, amit egyébként szükségessé tett az a körülmény is, hogy a koalícióban levő mind a három párt — melyekre a kormány támaszkodik — képviseltetni akarja magát a sajtóirodában.

A sajtóiroda főnökévé — mint ismeretes — Abrányi Kornélt, az ismert nevű publicistát nevezte ki a király, miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel ruházván fel őt. Abrányi mellé a sajtóiroda egyes osztályainak vezetésére négy sajtótudósítót neveztetett ki a kormány és pedig kettőt a fővárosból, kettőt a vidékről s az utóbbiak egyikét Aradról.

Mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi, sajtótudósítókká Benedek Arpád, az Arad és Vidéke főszerkesztője, Bíró Pál, a Temesvári Hírlap felelős szerkesztője, Bonitz Ferenc, az Alkotmány felelős szerkesztője és Kazár Emil, a Budapesti Napló volt főmunkatársa neveztettek ki. Az utóbbi hárman ma elfoglalták állásaikat és kinevezésüket a hivatalos lap legközelebb már közölni is fogja. Benedek Arpádnak azonban — mivel szerződéses kötelezettséggel egy ideig még Aradhoz kötik — saját kérelmére megengedte a miniszterelnök és a sajtóiroda főnöke, hogy állását csak szeptember elején foglalja el s ugyanakkor fog publikáltatni hivatalosan a kineveztetése is.

Benedek Arpád kineveztetését élénk rokonszenvennel fogadták nemcsak a fővárosi sajtó körében, hanem az országos függetlenségi pártban is, melynek sajtóirodáját szintén vezetni fogja. Távozása nagy veszteség az aradi sajtótóra, melynek több mint tíz év óta kiváló és jeles munkása; izig végig modern ember s az ő fáradhatatlan tevékenységével össze van forrva az a nagyarányú fejlődés, mely az aradi sajtót az utóbbi évtizedben fővárosi színvonalra emelte.

— Beck báró kabinetalakítása meghiusult. Bécsből táviratozzák: Politikai körökben ma délután az a hír terjedt el, hogy Beck Vladimir báró, a kijelölt osztrák miniszterelnök, visszadta megbízatását a királynak.

— Egy képviselő balesete. Lukács Gyula országgyűlési képviselő ma este a közúti villamoson rosszul lett és eszméletlenül fordult le ülőhelyéről. A mentők a Rókus-kórházba szállították, ahol megállapították, hogy Lukácsot szívszélhűtés érte. Lukács, a mai képviselőházi ülésen több ízben izgatott hangú közbeszólásokkal zavarta a nemzetiségi képviselőket. Állapota aggasztó.

— A főkapitány szabadságon. Sarlot Domokos rendőrfőkapitány ma négy hetis szabadságra Karlsbadba utazott. Távollétében a főkapitányi teendőket Berecz Ferenc alkaptány és Zubor Andor fogalmazó látják el.

— Gyilkos robbanás. Páparól táviratozzák: Az itteni vasuti vendéglőben ma éjjel acetilgáz-robbanás történt, mely Siewald Mihály vendéglősnek és egyik szolgájának halálát okozta. A robbanás a vasuti indóház és a szomszédos házak összes ablakait bezúzta.

— A Szele-csőd véget ért. Az immár hat éve húzódó Szele-féle csődöt az aradi törvényszék — mint azt pár nappal ezelőtt jeleztük —

ma csődvagyon hiánya miatt — megszüntette. A megszüntető végzést, holnap kézbesítik az aradi ügyvédi kamarának. A tárgyaláson egy hitelező sem jelent meg.

— **Damjanich unokahuga szűkségben.** Kevésen tudják, hogy *Damjanich* János tábornoknak, a szabadságharc győzhetetlen hősének több testvére volt, köztük *Damjanich* Mária is, aki *Fonk* János főszolgabíróhoz ment nőül. — A vértanu legjobban szerette ezt a hugát, akivel állandó levelezésben állott, mikor Olaszországban állomásozott. *Damjanich* Máriának több gyermeke volt, akik közül azonban csak öv. dr. *Kicsin* Györgyné, egy *magylaki* ügyvéd özvegye él. *Damjanich* vérbeli unokahuga tizenöt év óta özvegy s egyetlen felnőtt leánya van. Utóbbi időben *Damjanich* unokahugát az özvegyi gondok között súlyos szívbaj támadta meg s tíz hónapot töltött a kórházban. Most már felépült, de ideggyöngge, amit csak fokoznak az özvegy vállalára szakadó súlyos életgondok. — *Kicsinné*, hogy egyetlen leányát és önmagát fenntarthassa, föl akarja ajánlani a magyar kormányának ama becses *Damjanich-eréklyéket*, amiktől a legsúlyosabb gondjai között se vált meg és *ruhatárosnői* állásért folyamodott *Justh* Gyulához, a képviselőház elnökéhez. Hisszük, hogy a nagy függetlenségi párt, valamint *Justh* Gyula felkarolja a szegény elhagyott özvegyet s nem engedik végszükségben elpusztulni *Damjanich* tábornok legkedvesebb testvérének az édes gyermekét.

— **A kisasszony parfümös.** Egy berlini cég minden felmondás nélkül elcsapta egyik elárúsító kisasszonyát. Egyszerűen azért, mert parfümöt használt. Az elárúsító paraszt tett, s a cégfőnök a bíró előtt is csak ezzel mentegelődzött.

— **A kisasszony szörnyen parfümös.** Többször figyelmeztettem, mégis erősen illatosan jött az üzletbe. Es ez tarthatatlan állapotokat teremtett. Az egész üzlet a kisasszony parfümjétől volt szagos. Nemcsak a személyzet vette ezt észre, hanem sokan a vevők közül is, s azok nem is akarták ki szolgáltatni magukat a kisasszonytól.

Ez volt a vádlott vádja és a kisasszony igen kíváncsian várta az ítéletet, amelynek végre is egy fontos elvet kellett tisztáznia. A nagy kérdés az volt, szabad-e egy elárúsítónek parfümrozni magát? A panaszos kisasszony azt hangoztatta, hogy mindössze egy két cseppel használt, valahányszor színházba ment, s az is igen jó fajta volt. Ennek bizonyítására egy flakkont le is tett a bíró asztalára. Segítségére jöttek volt kollégái is, s függő helyzetű mellett valóban dicséretes bátorsággal azt vallották, hogy nem tapasztalták azt, a mit főnökük elmondott. El is ítélték *százhuszonöt márkára* a vádlottat, s az ítélet megokolása kimondotta, hogy az *elárúsítónek parfümözhetik magukat*, amennyiben ezzel az üzletmenetet nem zavarják.

— **Óriási visszaélések a hegyaljai motornál.** Ilyen című tegnapi cikkünkben névcsere folytán sajnálatos tévedés csuszott be, amennyiben a vasúti hidak építési vállalkozójaként *Pellegrini* Dávid aradi cementmunkavállalkozó volt feltüntetve. Miután a szóan forgó építkezésben *Pellegrini* Dávidnak semmi része nincs, e tévedést készséggel helyreigazítjuk.

— **Hollandia trónörökösét vár.** Hollandia ifju, szép királynőjének, *Vilmának* nagy bánatáról ismételt megemlékeztek a világsajtó orgánumaival: hogy a kis királyné igen szomorú, mert ő, akinek trónt adott a sors, viszont az anyaság örömét nem élvezheti soha. A kis királynő bánata átterjedt a dolgos, tiszta országára is, amely csak nehezen törődött bele abba a gondolatba, hogy szeretett királynője nem ad majd örökösét. Néhány héttel ezelőtt azonban ellenkező hírek keltek szárnyra, azt rebesgették, hogy *Vilma* királynő boldog állapotban van.

Ezt a hírt cáfolat követte nyomon, most pedig a párisi *Matin* jelenti, hogy hágal levelezője a cáfolatok ellenére is fentartja megbízható udvari körökből szerzett értesülését, amely szerint *Vilma* királynő három hónap óta anyai örömknek néz elébe. A lakosság körében hihetetlenül nagy az ezen való boldogság, mert a néhány év előtt kiállott operáció után az orvosok úgy nyilatkoztak, hogy a királyné immár nem adhat trónörökösét országának. Egy hágal távirat különben azt jelenti, hogy féltávolosan is közölték már, hogy *Vilma* királynő ez év végén családi örömknek néz elébe.

— **Tíz éves találkozó.** *Kehrer* Károly (Elek, Aradm.) felkeri mindazon kartársait, kik vele együtt 1896-ban Aradon az állami tanítóképzőben végeztek, a Szent István napjára elhatározott tíz éves találkozó rendezhetése végett pontos címüket június hó 20-áig tudassák.

— **Éheznek a courriéresi özvegyek.** Franciaországból érkező híradások szerint *Courriéres*, a bányakatasztrófa által megvert városka a legsivárabb nyomor tanyája. A síváron elpusztult bányászok özvegyei és árvái valóságban a betevő falatért rimázkodnak a francia közvéleményhez, amely annál inkább megdöbben ezen a jajszón, mert hiszen annak idején néhány hét alatt hat millió frankot adott össze a katasztrófa által sújtottak fölsegélyezésére. Azonban a segélyosztó bizottság tagjai közé, mint *Párisból* jelentik, befurakodtak a courriéresi bank igazgatóság tagjai és egy nagyon különös módot eszeltek ki az összegyűjtött pénz kiosztására. Halottak szerint adták ki a segílyt. S mindenki, akinek egy halottja van, száz frankot kapott, az élve maradt kiskorúaknak ellenben mindössze huszonöt frankot juttattak fejéknél. Ugy, hogy az az özvegy, aki férjét elvesztette és hat árvával maradt hátra: százötven frankot kap, ellenben, aki férjével együtt két gyermekét is, tehát akinek csak magáról kell gondoskodnia; háromszáz frankot. Ilyen módon is csak négyszázezer frank segílyt osztottak ki eddig, a milliót a bankban kamatoztatva és a courriéresi nyomorultak éheznek. A francia lapok a legnagyobb felháborodással tárgyalják az esetet, amely szégyenére válik Franciaországnak s elkésérti a munkásnépet, amely amugy is folyton forrongóban van. Most a segélybizottság új terven dolgozik, de a közvélemény sürgeti a pénzek azonnal való kiosztását, mert nem tűrhető, hogy asszonyok és gyermekek éhenhaljanak, csak hogy a mindentelátó bürokrácia épségben maradjon.

— **A sírkövek.** A múlt napokban meghalt egy nagyon szép leány Párisban, aki bejárta a világ orfeumjait és gyémántjálért egy hercegnő is megirigyelhetné volna. Az énekesnő néhány éve sokat forgott Budapest művészi köreiből s a szobrászok egymással versenyeztek, hogy modellt üljön nekik. Szívesen meg is tette s csak azt kérte viszonzásul, hogy az emlékkönyvébe írjanak néhány sort. Így történt aztán, hogy a francia leány emlékkönyvéből ezeket a sorokat halászta ki egy párisi újságíró:

— Ha álmaimban a legszebb amazon képe jelenik meg előttem: az Te vagy! *Strobl* Alajos.

A másik magyar szobrász, *Zala* György ezt írta:

— Honvédszohrom angyalának te vagy a mintája!

Donáth Gyulának azonban valami kifogása lehetett a szép modell iránt, mert filozofált. A kitűnő művész ugyanis ezt a mondatot találta alkalmas emléksornak:

— Az erény sírköveit az ékszerésznél vásárolják.

Es így írta alá:

— *Donáth* Gyula szobrász, vagy ha akarja: sírkőfaragó.

— **Felhívás egy úri zslványhoz.** Kecskemét város követét, az ősz korelnököt: *Szappanos* Istvánt a napokban valaki ravaszul és csufosan meglopota. Most ez a szomorú esemény arra indította az ősz honatyát, hogy „meglopattatását”, melynek következtében különben is érzékeny kárt szenvedett, *felhívás* alakjában adja mindenneknek, akiket illet, tudtára, így nekünk is, hátha a nagy csapásban mi is valamelyes segítségre lenetünk. Ime a felhívás:

Hazafias felhívás: azon mindenestre igen értelmes és becsületes úri zslványhoz, aki folyó hó 24-ik napján délelőtt 8—9 óra között, míg én a haza érdekében akkor is házamból eltávoztam, hol csak egy cselédem maradt, aki talán feledékenységből az utcakaput záratlan hagyva, udvarom gazdasági részébe távozott, de az utcaajtónyílást észrevéve, sietett lakosztályom felé, honnan az előszobába ajtaján már akkor kifelé távozó egész uriasan öltözött szép ifju „joggyakornokkat” (mint magát a megkérdező cse edemnek nevezé) találkozott, ki egyuttal cselédemnek egy nyilatkozott, hogy X. X. ügyvéd ur küldötte, ki velem óhajtaná találkozni. — Miután, mint aki küldetését jól végezte, távozott. Este Kecskemétre hazaérve, nagyobb társaságba készülve, vettem észre, hogy a mintegy 30—35 cm. hossza elég erős aranyláncom, melynek karikáján egy 10 cm. hosszú láncon egy peccsényomó — lapján Sz. I. betűkkel jegyzett, — másik része csillogó alakra csiszolt sötét színű kristály ametiszt — lógott, egy mellette függő láncon, mintegy forintos nagyságu cilinder dámaaranyórával együtt eltűnt. Node ez mind kár, de szenvedhető, hanem pótolhatatlan veszteség rám nézve azon arany keretbe foglalt, két lapját üveggel fedett ereklye, mely ugyancsak a láncon karikáján csüngött, melynek belsejébe volt foglalva dicsőemlékü nemzeti atyánknak, *Kossuth* Lajosnak halálakor kezében tartott virágcsokrokából *Kossuth* Ferenc, országos függetlenségi pártunk nagynevű fia által, boldogemlékü *Károlyi* Gábor grófnak, egy fürtöcske hófehér hajjal emlékül adott s a nemes gróf által arany keretbe foglaltatott emlékmű, melyet barátsága jeléül nekem, mint a függetlenségi és 48-as párt régi elnökének megtartásul adott. Kérem tehát a becsületes tolvajt, ki szobából, ha szétnézett, talán más értékes tárgyazat is magához vehetett volna, hogy ezen hazafias ereklyét szíveskedjék valamiképpen visszajuttatni, miután azt csak egy függetlenségi pártelnök viselheti.

Szappanos István, s. k. pártelnök.

— **Elveszett pénztárca.** A Millenium vendéglő és a Hungária kavéház közötti uton ma este elveszett *Institúris* Kálmán polgármester pénztárcája amelyben 330 korona készpénz, több névjegy, és a Millenium vendéglőbe szóló étkezőjegyek voltak. A becsületes megtaláló kereti, hogy illó jutalom fejében adja át a tárcát a polgármesteri hivatalban.

— **Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1906. évi május 1-től 15-ig.** Személyszállítás 1906. május 1-től 15-ig 28977 személy, bevétel 4607 korona 10 fillér, 1905. május 1-től 15-ig 28728 személy, bevétel 4659 korona 80 fillér, 1906. január 1-től május 15-ig 168352 személy, bevétel 35140 korona 20 fillér, 1905. január 1-től május 15-ig 162306 személy, bevétel 38879 korona 60 fillér. Teherszállítás 1906. május 1-től 15-ig 3280110 kilogram, bevétel 3082 korona 74 fillér, 1905. május 1-től 15-ig 2279640 kilogram, bevétel 2722 korona 82 fillér, 1906. január 1-től május 15-ig 26418540 kilogram, bevétel 27079 korona 21 fillér, 1905. január 1-től május 15-ig 18079780 kilogram, bevétel 20723 korona 62 fillér.

— **Pirez pünkösöd napján nyílik meg hazánk egyik legszebb gyógyfürdőhelye, a magyar tenger magyar Ostendéje, Siófok.** A 14 éves múlt több mint 200 ezer vendég forgalmával fényesen igazolta az alapításkor hangoztatott ama orvosi nézetet, hogy Siófok praedesztinált női- és gyermekfürdő. A helyzet kellő felfogása hozta azután magával, hogy évéd gimnasztikai és massage intézet, tornacsarnok, vívóterem, sporttelep stb. létesítésével mindaz a tényező teremtetten, mely Siófok természeti előnyeit a gyermekek testi nevelésére nézve ugyszólván betetőzi. Szénsavas fürdők létesítésével, ásványvíz és tejgyógymód behozatalával végezetül újabb impulzus adatott arra, hogy Siófok már június hónapban is felkerestessék annyival is inkább, mivel e hónapban a fürdőigazgatóság a vezetése alatt álló szállók lakbéréit felnőtt személy után napi 2 koronára, gyermek után pedig napi 1 koronára redukálta.

— **Hajhullás ellen használjon Perolinát** 1 üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Kedvező időjárás mellett a vetések jól fejlődnek s a legszebb kilátásaink lehetnek az idei terméseredményre.

A gabonaüzlet csendes, s a leginkább kifogyasztók által látogatott mai hetipiac-forgalma igen csekély volt.

Elkelt a mai hetipiacon:

500—600 mm. buza 14.80—15.00.

180—200 mm. tengeri 13.20—13.60

Névl. jegyzés rozs 11.60—11.80.

" " árpa 13.40—13.60

" " zab 14.20—14.40.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Közhaszn. június 1.

Amerika $\frac{1}{2}$ olcsóbb. Kevés forgalom mellett néhány ezer métermázsza buza kelt el változatlan áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	15.74—15.76
Rosz októberre	13.02—13.04
Zab októberre	13.02—13.04
Tengeri júliusra	13.12—13.14
Uj tengeri 1907-re	11.48—11.50

Zárás 5 óráig.

Buza októberre	15.78—15.80
Rosz októberre	12.98—13.—
Zab októberre	12.98—13.—
Tengeri júliusra	13.06—13.08
Uj tengeri 1907-re	11.46—11.48

Irányzat változatlan.

Zárás 5 óráig.

Oszták hitelrészvény	673.25
Magyar hitelrészvény	817.50
Leszámlolóbank részvény	515.—
Rima-Murányi vasút részvény	572.50
Oszták-magyar államvasuti részvény	674.—
Közuti vasút	588.—
Városi villamos vasút részvény	322.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	9.75
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban	10.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 1. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 116—118 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 124—126 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 126—128 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 126—128 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Sertészsám: Május 29. napján volt készlet 57,297 darab, május 30. napján felhajtattott 2604 darab, május 30. napján elszállítottott 765 darab, május 31. napján maradt készlet 59,136 darab.

A hírtől sertésüzlet irányzata: Csendes.

Mindenütt kapható

Sarg-fele **Kalodont**

nélkülözhetlen fog-orém, 3945

a fogakat tisztán, fehéren és egészségesen tartja.

CSARNOK.

A kártyaasztalnál.

Irtá: Kocz Ákos.

(Vége.)

Mikor kiértünk a szabadba, kocsira ültünk és a szállóba hajtottunk. Szobánkban megkérdeztem az uramat, hogy igaz-e az, amit az a szerencsétlen asszony mondott és akár igaz legyen, akár nem, miért nem engedte, hogy segítsék a boldogtalanon. Férjem kitérőleg felelt és eltagadta, hogy valaha viszonya lett volna a szöke ass. onnyal.

En nem faggattam tovább, de minél jobban gondolkodtam az eset felől, annál erősebbé vált bennem az a tudat, hogy az a szerencsétlen asszony az én férjem ifjúkori bűnének az áldozata.

Másnap reggel egy hír jelent meg az újságban. A hajnali órákban egy asszony agyonlőtte magát a játékház kertjében. Zsebében a rendőrség egy levelet talált, melyben egy közünk nem ismeretlen dús gazdag urat nevez meg halála okául.

Férjem elé tettem az újságot és ő mosolygott, mikor a szomorú esetet elolvasta.

Ez a szívtelenség annyira felbosszantott, hogy szemébe vágtam az újságot, csomagoltattam és a legközelebbi vonattal elhagytam Monakót. Egy fél év múlva válóperünk szerencsésen befejeződött és én megszabadultam a szegény, szerencsétlen asszony gyilkosától.

Ez uram az én történetem, melyből megértheti, hogy miért kértem önt fel arra, hogy nagy vesztesége után fogadja el tőlem a felajánlott kölcsönösszeget. Eszembe jutott az a boldogtalan asszony és azt gondoltam, hogy ő is elemészti magát. Pedig ne vegye böknek, de igazán kár lett volna még magának meghalni, hisz az élet oly szép azoknak, akik abban bíznék és boldogulni tudnak. Na de most már, miután én elfogadhatólag igazoltam ama eljárásomat, mely önt sérteni látszott, gyújtson egy szivarra és azután tegyen vallomást, hogy mi vezette magát ide, ahol már igen sok könnyelmű és szenvedélyes ember tette kockára vagyonát, becsületét és nem ritkán életét is.

És Moóry Imre elmondta az ő szívének kis tragédiáját. Kitty nem kacagott az Imre szívügyén, de nem is tartotta olyan veszedelmesnek, melyből ki nem lehetne gyógyulni.

Látja édes barátom — folytatá a szép asszony — az ember sokkal gyöngébbnek hiszi magát, mint amilyen valóban. Csak akarni kell a lemondást és az akarat hatalma alatt legszilajabb szenvedélyeink elalszanak. Szüvedélyeink legveszedelmesebbike az, mely a játékhoz köt bennünket. Én magam is érzem ezen szenvedély csunyaságát és éppen azért már sokszor le akartam arról végleg mondan. A magával való véletlen ismeretség nyomán egy erős elhatározás érlelődött meg agyamban. Kövessen engem és Igerjük meg egymásnak, hogy sohasem ültünk a játékasztalhoz. Önnek könnyű előttem fogadalmat tenni, mert a napokban elváltunk és talán sohasem találkozunk egymással az életben.

— És miért akar elüzni körből, mikor én itt oly boldog és megelégedett vagyok?

— Elüzni? Miért üzném el magát? De édes Istenem, maga csak néhány hétre jött külföldre feledni, én pedig szeretek szerte bolyongni a világban, talán valahol én is találok nyugodalmat.

Jól van asszonyom, tegyünk kölcsönös fogadást. Ne játszunk többé. En holnap elutazom, hanem mához egy évre ismét itt leszek. Kérem, hogy legyen itt ön is. És aztán, ha nem talált addig lelkének nyugópontot és én el tudom feledni első csalódásomat, engedje meg, hogy ne távozzam ön mellől sohasem.

Egy pohárka pezsgővel megpecsételték a fogadalmat és Moóry Imre kezét csókolva a szép Kittynek elment, hogy egy évig sóvároghon a szép asszony bírása után.

Letelt az egy év, mely alatt Abonyi Margit férjhez ment Derecskey Kálmánhoz. Mikor Moóry Imre ezt meghallotta, csodálatos, nem érteit semmi fájdalmat, hanem sietett, hogy mielőbb viszontlássa azt az asszonyt, kinek arca mindig előtte volt.

Kitty is megjelent a meghatározott helyen és mikor Moóry Imre benyitott hozzá, örömmel sietett elébe és abban a forró csókban, melyben lelkük összeolvadt, ki volt mondva egy egész élet boldogsága.

Künn a kertben megcsattant a fülemile éneke, édes illat repült be a nyitott ablakokon a szobába és az a két rokonlélek hallgatta a fülemilét és áldotta az Istent, ki életútjokat összehozta . . .

IDEGENEK ARADON.

— Június 1. —

Fehér Kereszt szálloda. Erdey Mihály utazó Bécs. — Kintzig Kopár Ferenc Arad. — Feinjos kereskedő Szeged. — Perlán Szilárd Kőbánya. — Lányi Mór Szabadka. — Deutsch Zeigmond Szabadka. — Kall Ferenc Szabadka. — Török Károly Budapest. — Ordódy János Budapest. — Zitzer Rezső Budapest. — Korfesz Dániel utazó Budapest.

Braun Jenő Budapest. — Majna János Zsaka. — Eugenstein Gyula Budapest. — Berger Ignác Budapest. — Kain Hugó Kolozsvár. — Barton Adél. — Vass Hugó Debrecen. — Amburs Károly polgármester Vizakna — Hunyady báróné Petrozsény. — Horváth Armin Budapest. — Serban Szilárd Kőrösbánya. — Kerész Dániel Budapest.

Központi szálloda. Hartvich György konzul Berlin. — Papp Mózes mérnök Kolozsvár. — Oroszlányi Gábor szerkesztő Szabadka. — Eöcsy Ferenc tiszviselő Budapest. — Szávost Sándor bankhivatalnok Budapest. — Benes József gazdaszt Budapest. — Krausz Emil utazó Klagenfurt. — Wolok Gyula utazó Budapest. — Rosen Sándor utazó Bécs. — Kreiner Béla Szabadka. — Epstein Manó utazó Bécs. — Jékey Ernő ezredes Szeged. — Hartenstein Jenő utazó Bécs. — Dramanstein Rezső utazó Bécs. — Zemplényi Szevér mérnök Budapest. — Bodendorfer Géza magánzó Budapest. — Orbán Albert utazó Budapest. — Braun Mór utazó Budapest. — Kepes Gyula dr. ügyvéd Budapest. — Csiky Theodor dr. főszolgabíró Nagyhalma.

Nádor szálloda. Fehér Ernő utazó Budapest. — Mojsza János közégi bíró Siingyia. — Schwarz Salamon fakereskedő Budapest. — Huezly György kir. utbiztos Kisjenő. — Balog Ernő gyári vezető Szabadka. — Romisut János kir. adótiszt Temesvár. — Sejnecz József jegyző Forraynagyratos. — Franknay I. pénzügybíri biztos neje Buttyin. — Tomuczka Vazul körjegyző Tótvarad.

NAPIREND.

Június 2. Szombat. Róm. kath. naptár: Anna. — Protestáns naptár: Erazmus. — Izraelita naptár: Sabbat, Nas. 1. Perek. — Görög-keleti naptár (május 20.): Talalé. — A nap két 4 óra 7 perckor, nyugszik 7 óra 48 perckor. Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, sok helyütt csapadék, zivatarok.

Június 3. Az országos vöröskereszt-egylet soborsini fiókjának tombolával egybekötött kerti ünnepélye. (Uradaimi park.) — Az aradi iparosifjak önképzőegyletének tulpanünnepélye (Városliget). — Az ujarad-zsigmondházi jótékonycélú Petőfi asztaltársaság táncvigalm (Petőfi-csárda). — Az aradi turista egyesület kirándulása Zádorlakra.

Június 4. A gyoroki önkéntes tűzoltó-egylet népünnepélye.

Június 28. Az aradi turista-egyesület kirándulása az Aldunára.

NYILTTÉR.*

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

ma, szombaton este

a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor új karmester ur vezetésével a

„Fehér Kereszt” szálloda télikertjében

hangversenyez.

Belépti-díj 40 fill. Kezdeté este 8 órakor.

Kiváló tisztelettel

1518

Braun Gusztáv.

A haj ápolása. A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyították, a fejbőr korpa képződés. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrovidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a fejbőr korpa képződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszárítja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a „Petrolin hajszesz” és ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után megszüntet mindennemű hajbetegséget, meggátolja az ősülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növeését. Vásárlásnál a fenti védjegyre tessék szigorúan ügyelni. Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz csak silány, ártalmas utánzat. Kapható az egyedüli készítőknél: Koráni és Wachmann drogeria és cosmeticai laboratorium, Szabadka.

Főraktár: Földes Kelemen gyógyszerész urnál. 1304.
Kegedüs Gyula kereskedő urnál.

A nmlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye

nagy fal

Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

vászonra huzva léczekkel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

MŰVÉSZETEK TÖRTÉNETE

a legrégebb időktől napjainkig.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium megbízásából

..... SZERKESZTI

BEOTHY ZSOLT.

*Kétezernél több szöveg közti illusztrációval, számos műmellék-
lettel és színes táblával.*

Négy, negyedretü, átlag ötszáz lapra terjedő kötetben.

A teljes négy kötet ára diszkötésben 64 kor.

Előfizetési-iv!

Kelemen D. és Társa könyvkereskedése Budapest, IV. Reáltanoda-utca, előfizetési felhívást bocsát ki Beöthy: A Művészetek Története című műre, a mely 4 kötetben, negyedret alakban, famentes, tehát soha meg nem sárguló papirosra nyomva és gazdagon illusztrálva jelenik meg rendkívül diszes kötésben. Eddig egy kötet jelent meg. Ezenkint egy-egy kötet jelenik meg. A teljes mű ára 64 korona és 3 koronás havi részletfizetésre szállítatik. A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt és le nem fizetett részleteket a cégnek jogában áll, a portókölttség hozzászámítása mellett postai megbízással beszédni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű teljes vételára esedékessé válik. A vételár első részlete a mű szállításakor utánveendő.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem, külön kikötést nem teszek és a fentiek alapján ezen-
nel megrendelem a fentnevezett munkát koronás vételárért, a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett,
fizetendő havi koronás részletekben a rendelés keltétől kezdődőleg

..... könyvkereskedésénél.

Szöbéli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kolet:

Név és állás:

Tessék
olvas-
hatóan
aláírni

Az ill. díjjegyzék 30. tetele értelmében bélyegmentes.

2141—906. pm.

Pályázati hirdetés.

Arad szab. kir. város rendőrhatalóságánál fűresedésbe jött és 1400 kor. évi fizetéssel és 280 kor. évi lakbér illetményével javadalmazott rendőr segédtiszt állásra pályázatot hirdetek.

Az 1883. évi 1. t.-cz. 19. §-a szerint vagy annál magasabb minősítési okmányokkal felszerelt pályázati kérvények 1906. évi június hó 9-ik napjáig bezárólag Arad szab. kir. város polgármesteréhez lesznek benyújtandók.

Jogvétség és rendőri gyakorlat előnyben részesül.

Arad, 1906. évi május hó 25

Institoris,
kir. tanácsos,
polgármester

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiu tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban

8622/1906. kh.

Hirdetés.

Miután azt tapasztaltam, hogy az adókedvezményben részesülő ipari segédmunkás kerékpártulajdonosok a kedvezményvel visszaélnék, sőt a városi életben sétáló közönségnek neki hajtottak, minék következtében a polgári lövölde elnöksége, a városi élet egész területén a kerékpározást mindenki részére betiltotta, a következőket teszem közzé:

1. Az adókedvezményben részesülő ipari segédmunkás kerékpárját kizárólagosan személyesen használhatja a lakására a munkaszínhelyére és onnan a lakására való közlekedéskor, mely alkalomkor a legrövidebb utvonalat tartozik betartani.

2. Vasár- és ünnepnap az adókedvezményben részesülő kerékpártulajdonos a kerékpárt nem használhatja.

3. A kerékpáradókedvezmény csak addig bír érvényvel, míg az alkalmazott a kedvezmény elnyerésekor bejelentett munkaadóját áll alkalmazásban.

4. A kerékpárral való közlekedés csakis a kocsutakon engedtetik meg.

5. A városi életben kerékpározni senkinek sem szabad.

Ugy ezen, valamint a kerékpárral való közlekedést szabályozó 42159—1897. számú miniszteri rendeletben foglalt rendszabályok áthágó, a mennyiben cselekményük, vagy mulasztásuk az 1890. I. t.-cz. va' amely szakaszába nem ütközik, 100 koronáig terjedő büntetéssel, visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással 200 és koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők, ezenkívül az adómentességet élvező kedvezménytől megfosztandók.

Arad, 1906. évi május hó 30 án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Az 1902. évi versenyt ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi mákói ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L.

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

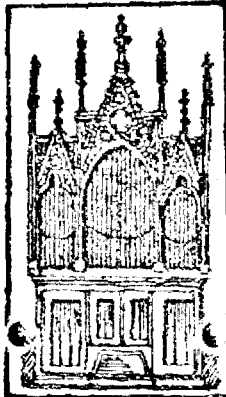
ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos üzemre berend.)

TEMESVÁROTT.

Szállt kitűnő, legújabb rendszer szerint készített

pneumatikus
orgonákat

bármily nagyságban a legolcsóbb árak mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások átvetetnek, olcsón és kitűnő szakértelemmel eszközöltenek.

Bővebbi felvilágosítással és költségvétessel szívesen szolgálók.

Az 1896. évi kiállításon a nagy milleniumi éremmel kitüntetve.

Az egyesült acetylen világítási r. t. Budapest délmagyarországi vezérképviselői.

KRISER TESTVÉREK

Telefon 765. Temesvár, Józsefváros. Telefon 765.

Ajánljuk pormentes, egyenletes szemnagyságu Carbidunkat, mely a gázt lassan fejleszt. 15° Celsiusnál és 760 mm. légnyomásnál 290—300 liter acetylgáz nyereséért jótállunk.

Árak: 483

1—3 mm. kor 84	temesvári raktárunkban.
4—7 " " 83	
8—15 " " 82	
16—35 " " 81	

(darabokban)

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghűlés vagy a gyomor túlterhelésenehezen emészthető, nagyon meleg, vagy nagyon hideg ételek avagy rendetlen életmód által gyomorbetegségben, u. m.

gyomorhurut, gyomorgöres, gyomorfájás, nehéz emésztés vagy elnyálkásodásban

szenvednek, egy házi szer ajánlatik, melynek kitűnő hatása már évek óta kipróbálva van. És ez a

HUBERT ULLRICH-féle gyökér bor.

E gyökérbor kitűnő, gyógyképesnek elismert gyökérből, jó berral van készítve, erősit és élénkíti az ember emésztési szervezetét, a gyökérbor elhárítja az emésztési zavarokat és elősegíti az új egészséges vér képzését.

A gyökérbor kellő időben használva, a gyomorbajt már csirában elfojtja. Nem szabadna tehát annak használatát késni. Észleletek, mint **fejfájás, felbűfőzés, gyomorégés, felfuvalkodás, rosszullét hányással, melyek üdült gyomorbajoknál mindig gyakrabban lépnek föl, számtalanszor már néhányszori vas után megszűnik.**

Székrekedés és annak kellemetlen következményei mint **szomatitanság, valamint vértörődés a máj, lép és végerszervezetben (hámor holdal betegség)** a gyökérbor által gyorsan eltávolítottik. A gyökérbor megszünteti az **étvágytalanságot** és könnyű azekelés által oltatolja a gyomor és belekben felszaporodott idegen anyagokat.

Sovány, sápadt arczzint, vérhiányt, erőtlenséget, legfőbbnyire rossz emésztés, csekély vérképzés és a máj beteges állapota okozza. **Étvágytalanságnál, ideges hágyadságnál és kedélyeltompultágnál,** valamint gyakori fejfájás, **álmatlan éjlelek** következtében sok ember lassan elpusztul. **Gyökérbor a gyengült életterének friss erőt ad.** — Gyökérbor gerjeszt az étvágyat elősegíti az emésztést és táplálkozást, gyorsítja az anyagcsere és vérképzést, megnyugtató a felesleges idegek és új élőkédvet ad. Számos elismerő és hálaírat bizonyítja ezt. — **Gyökérbor kapható üvegekben 4 frt 1.50 és frt 2. — a gyógyszerárakban Arad, Kis-Szt-Miklós, Glogovász, Ó-Pécska, Német Szt-Péter, Székessut, Varjas, Monostor, Vinga, Orozifalva, Fibis, Guttenbrunn, Mária-Radna, Lippa, Kovaszinoz, Világos, Ágris, Ternova, Tauoz, Nádas, Pankota, Zaránd, Komlós, Ó-Szt-Anna, Új-Szt-Anna, Kurtios, Simánd, Szt-Márton, Mésa, Kevarnes, Kunátsa, Tornya, Battonya, Szemlak, Perjámos, Sándorháza, Pézszak, Knez, Billed, Bogaras, N.-Jósa, Gyertyámos, Kis-Beoskerak, Új-Bessenyő, Szt-András, Gyarmata, Temes-Rékás, Topolovez, Józseffalva, Bellnoz, Lugos, Kizdia, Butyin, Bokszeg, Boros-Jenő, Csermő, Kis-Jenő, Sikló, Székudvar, Elek, Kétegyháza, Gyula, Új-Klyós, Apáca, Megyes-Bodzás, Mező-Kovásháza, Tót-Komlós, Orosháza, Mezőhegyes, Pityaros, Csanád-Palota, Nagylak, Egres, Szerb-Szt-Péter, Hatzföld, Lovrin, Nagy-Kikinda, Szakálháza, Mihalja, Bókás-Csaba, Temesvár stb. valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországnak és az összes ausztria-magyarországi városok gyógyszerárakban.**

FÜLDES KELEMEN és HAJÓS ÁRPÁD urak gyógyszerárak Aradon, 8 és több üveget eredeti aron Ausztria-Magyarországi bármely helyére küldenek gyökérboraimat üvegekben.

Óvakodjunk utánzatoktól! 1407

Kérjünk határozottan

HUBERT ULLRICH-FELE GYÓGYFÜBORT.

3189/1906 tkvi sz.

Hirdetés.

Ó-Szt-Anna község telekkönyvi birtokszabályozás folytán az 1869. évi 2579. sz. igazságügyminisiteri rendelethez képest átalakított és egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX. t. cz. az 1899. évi XXXVIII. t. cz. és az 1891. évi XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantositatik.

E czelel az átalakítási előmunkát hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1906. évi július 9-én d. e. 9 órakor fog kezdődni és a következő köznapiakon d. e. 8 órakor folytatódni.

Eanélfogva felhivatik.

1-ször az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves ítézetésből eredő kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok a kik a tkvkeben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t. cz. 15—18 és az 1899. évi XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §§ al értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal az igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átírházó tkvi tulajdonos az átírházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogalkat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. és azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Világos, a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság, 1906. május 25-én.

Povolni,

kir. eljárásbíró.

1509

Csodásan és rögtön hat
lábizzadás ellen

Dr. Tsajkovszky-féle szer

Ha ezen folyadékkal naponta egyszer megnedvesítjük a lábakat, akkor kétszeri alkalmazás után teljesen és biztosan megszűnik a czipők, illetőleg a lábak undorító büze.

Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár: 3871

G. Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Arad, Deák Ferencz-utca.

10436/1906. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezenel közhírré tesszük, hogy a m. kir. pécsi és nagyváradi honvéd hadapród iskolákban az 1906—1907. tanév kezdetén több magán alapítványi és tandíjfizetéses hely fog betölteni.

A részletes pályázati feltételek a városi katonai osztályban betekinthetők.

Arad sz. kir. város tanácsának 1906. évi május hó 26 án tartott üléséből.

A városi tanács.

ALAPITTATOTT 1858 - BAN.

Kékő Raffa

**Szalonnát
Szalonnasót
Gépolajokat 1468
Petroleumot
Kocsikenőcsöt**

legolcsóbban

ajánl

Éles Ármin

fűszer és esemege kereskedő.

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON 44. SZ.

K I T Ū N Ő M I N Ő S É G I

O L C S Ó Á R A K I

285—1906. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városháza külső és belső festési munkálatának elvállalása iránt folyó évi június hó 5-én d. e. 10 órákor árlejtést tart.

Kikiáltsi-ár:

I. külső festés 2175 korona.

II. Belső festés 2325 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltsi ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezárta az I. és II. ár-csoportra külön, fenti záros idő letelte előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1906. évi május hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.

aljegyző.

A Franklin-Társulat kiadása.

A Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

kilencedik sorozata most jelent meg a következő kötetekkel:

Deák Ferencz munkáiból I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Wlassics Gyula*.

Magyar népdalok. Sajtó alá rendezte bevezetéssel ellátta *Endrődi Sándor*.

Mikes Kelemen törökországi levelei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Erődi Béla*.

Peőfi Sándor munkái. I. és II. kötet. Kisebb költemények. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Badics Ferencz*.

A már előbb megjelent nyolcz sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Riedl Frigyes*.

Arany László munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Kozma Andor*.

Bajza József munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Badics Ferencz*.

Balassa Bálint báró és Zrínyi Miklós gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Széchy Károly*.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Vadnai Károly*.

Csokonai V. Mihály munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Bánóczy József*.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Zoltvány Irén*.

Eötvös József báró munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Voinovich Géza*.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Ferenczi Zoltán*.

Gyöngyösi István munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Badics Ferencz*.

Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Négyesy László*.

Katona József és Teleki László gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Rikosi Jenő*.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Váczy János*.

Kemény Zsigmond báró munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Gyulay Pál*.

Kisfaludy Károly munkái. I. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Heinrich Gusztáv*.

Kisfaludy Sándor munkái. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Heinrich Gusztáv*.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Angyal Dávid*.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Kossuth Ferencz*.

Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Erdélyi Pál*.

Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Alexander Bernát*.

Pázmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Fraknói Vilmos*.

Raviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Koroda Pál*.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Berzeviczy Albert*.

Szigligeti Ede színművei. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Bayer József*.

Tompa Mihály munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Lévay József*.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Endrődy Sándor*.

Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. V. és VI. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Gyulay Pál*.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona. Az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 80 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak. — Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.)

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám
Telefon szám: 19.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozóinkat kérjük a hirdetés alatt levő címekre hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők!

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 19.

Ezen rovatban minden szöveges beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. — Cselekedet keresé vagy cselekedet ajánlása apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szöve 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 20-40 fillérről és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

Akinek

ismerettség híján

készítészre,
szelvére,
kiszámitóra,
kőnyalóra,
segédre,
számlára,
gazdatisztra,
számlára,
viacsellőre,
kártyára,

kulcsárnóra,
gardasszonyra,
szakácsnóra,
szobalányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

bérbeadni kíván

házi-
házat
válszertár-
tér,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindenestét vétel vagy bérbevétel mel-
lől keresi;

Aki

eladni kíván

butori,
szaporát,
bori,
gyümölcsöt,
gabonát,

házat,
mühelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbat és csödt, ha az

„ARADI KOZLONY“

kis hirdetési

vevőit keresi.

Dr. Wolfner Pál

a Szociális története füzve 2 kor-
kötve 3 kor. **INGUSZ I.**
és **FIA** könyvkereskedésben
Telefon 517 235

Bérbeadó Paulison

az ország mellett, a hegy dalon
fekvő teljesen új nyaraló, szép
nagy fenyves- és gyümölcsös kert-
tel. Két, esetleg három szobával
butorozva, vagy anélkül. — Bő-
vebbet özv. Csurgai Józsefné, ur-
nőnél Paulison. 1511

Okleveles

magyar gyermek keresztes állást
keres. Cím a kiadóhivatalban. 1508

Kerestetik

egy 2-3 szobás lakás, fürdőszo-
bával, esetleg kis magános ház,
lehetőleg a főtér közelében. Aján-
latokat a kiadóhivatal továbbítja.

Ötvenezer darab

különbféle színes férfi és
női nap és esernyő 1 frt
10 któl kezdve eladotnak
**Hegedüs Arminnál, Sza-
badság-tér 17., a 13 vér-
tanu szoborral szemben.**
1856

Elveszett

a Ferencz-tér, Szent-László- és
Karolina-utczáig terjedő utvonalon
egy levél, dr. Marsján Justin cím-
mel. A becsületes megtaláló ké-
retik azt Indrikó Vazulnak, a
„Tribuna“ pénzbeszedőjének át-
adni, miután az másnak ugys ér-
téktelen.

Szalonnát, zsírt

és minden hentes árut. A legjutá-
nyosabb napi áron ajánl: Garai
Károly Aradon, Boczkó-utca 2. sz.
1514

Élőnyös ház vétel.

Eiköltözés miatt egy Arad leg-
szébb helyén fekvő jól jövedel-
mező ház kerítel minden elfogad-
ható áron eladó. Cím a kiadó-
hivatalban. 1496

Vendéglő és sörcsarnok megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy az
igazságügyi palotával szemben, az új
luth. bérházban egy a kor modern
igényeinek mindenben megfelelő

sörcsarnokot

nyitottam.

Kitünő jó magyar konyha. Na-
ponta friss csapolású kőbányai
sör, friss villásreggeli és hideg
felvágott kapható.

Tisztán kezelt itaiokról, vala-
mint pontos kiszolgálásról gondos-
kodva van. — A m. t. közönség
b. pártfogását kérve, maradtam ha-
zafias tisztelettel

Zámbó Samu,

1277

vendéglős.

0 csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony célokra szánt

XXXVII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénz-
sorsjáték 18.137 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.200 korona összegben.

A főnyeremény

200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A húzás visszavonhatatlanul 1906. évi június 21-én fog megtartatni.

— Egy sorsjegynek ára 4 korona. —

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III.
ker. Vordere Zollamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohány-
tözsdekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben
stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétel részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság

(államsorsjátéki osztálya.)

3744

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Nyári idényre!

ajánljuk dus választéku raktárunkat mindennemű finom és divatos

mosó-ujdonosságokban,

u. m. színes sephyrek, remek mintákban. Angol vásznak, fehér ecrü és divat színekben.

Rendkívüli nagy választék különleges fehér anyagokban.

Ez idény fő divatcikke:

schweiczi ezérna vászonra himzett ruhák. Egy complet costum 12 frt.

3811

Rosenblüh H. és Társa.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!